"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 110 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Perjantaina, toukokuun 10 p:nä—Fri., May 10 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Canadan epäsuotuisa kauppatase

TUONTI YHDYSVALLOISTA SUUREMPI KUIN VIENTI — RAHANARVON PELÄTÄÄN ALENTUVAN

OTTAWA, toukok. 9. — Canadan kauppaministeriön julkaisemien tilastojen mukaan nousivat viime maaliskuun ajalla tuonnit Yhdysvalloista 100,491,396:een dollariin, viennin ollessa ainoastaan 50,010,540 dollaria. Tämä osottaa sitä huikeaa nopeutta, jolla Canadan epäsuotuisa kauppabalanssi Yhdysvaltain kanssa käydyssä kauppavaihdossa kasvaa. Saman kuun ajalla tuotiin maahan Suurbritanniasta 17,400,070:n dollarin arvosta tarvikkeita, viennin Englantiin ollessa huomattavasti suuremman eli 20,365,065 dollaria.

Viime maaliskuun viimeiseen päivään päättyneenä vuotena nousi Canadan epäsuotuisa kauppabalanssi kauppavaihdossa Yhdysvaltain kanssa 368,000,000:aan dollariin, ollen 127,000,000 dollaria suurempi, kuin edellisenä vuonna. Samalla ajalla oli suotuisa balanssi englantilaisessa kaupanvaihdossa noussut 10,000,000:lla dollarilla.

Tilanteen ollessa tällaisen on Canada joutunut lähettämään huomattavasti kultaa Yhdysvaltoihin korvaamaan kauppatasetta Yhdysvaltain eduksi. Tällä kertaa on kultaa maassa jälellä ainoastaan 29.7 prosenttia liikkeellä olevan rahan arvosta, jota vastoin vuosi takaperin oli kultaa 50 prosenttia. Tämän seurauksena on mahdollisuus canadalaisen dollarin laskemiselle New Yorkin pörssissä. Rahan arvon laskemisesta voisi olla arveluttavia seurauksia hintojen kohoamisen muodossa j.n.e.

Minimipalkkain säännösteleminen Ontariossa

Uusi viheliäinen alinpalkataso asetettu nais-hissinkuljettajille sekä varastohuone- ja sällyketehdastyöläisille

TORONTO, Ont., toukok. 9. — Maakunnan minimipalkkalautakunta eilen illalla täällä pitämässään neuvottelussa päätti asettaa uudet alimmat palkkatasot, joiten alapuolella eivät työnantajat saa mennä maksamissaan palkoissa. Uudet määrittelyt koskevat naistyöläisiä, jotka työskentelevät hissinkuljettajina, varastohuoneissa ja kannuttimoissa.

Hissinkuljettajatytöille asetetaan kahden viikon oppiaika, jolta ajalta ei määritellä maksettavaa palkkaa. Oppiajan suoritettua on minimipalkaksi asetettu Torontossa 12.50 dollaria viikossa; Hamiltonissa 12 dollaria viikossa; kaupungeissa, joiden väkiluku on 10—30 tuhanteen 11 dollaria; 4—10 tuhannen asukkaan kokoisissa kauppaloissa 10 dollaria ja pienemmillä paikkakunnilla 9 dollaria viikossa.

Varastoissa työskenteleville ammattitaidottomille naistyöläisille määritellään ensimäisen kuuden kuukauden ajaksi 10 dollarin alin viikkopalkka; seuraavalta kuuden kuukauden ajalta 11 dollaria ja sen jälkeen 12.50 dollaria. Tämäkin pienenee kaupungin koon ja väkiluvun kanssa, ollen 8 dollaria viikossa alle 4,000 väkilukuisissa kauppaloissa.

Minimipalkkalakien sovelluttaminen käytäntöön on osoittautunut naurettavaksi, sellaisten ruhtinaallisten palkkojen kuten 12.50 viikkopalkkojen ollessa katsotut riittäviksi työläistyttöjen elämän vaatimuksille.

Maanjäristys Uudessa Seelannissa

Tehnyt suurta vahinkoa monella paikkakunnalla

AUKLAND, Uusi Seelanti, toukok. 9. — Maanjäristyksen aiheuttamat tuhot nousevat moniin tuhansiin puntiin täällä tänään. Rakennuksia sortui, savupiippuja kaatui, ja väestö toisin paikoin joutui pakokauhun valtaan. Maanjäristys alkoi kello 3.45 ap. ja tuntui yli saaren Wanganui-Palmerstonista Napieriin saakka. Sen kerrotaan olleen ankarin, mitä on tunnettu viimeiseen kuuteen vuoteen.

Huntersvillessa sisämaassa pakenivat asukkaat kaduille yöpukimissaan, kun järistys vapisutti rakennuksia, toisten luhistuessa. Myöskin Fieldingin ja Martonin kaupungit sisämaassa kärsivät paljon maanjäristyksestä. Huntersvillen asukkaat kertovat, että maa kohosi kuin "potkiva hevonen".

ENGLANNIN TYÖTTÖMILLE SANARIESKAA

Paljon porua vaaleissa — Mitään ei kuitenkaan tehdä hädän lieventämiseksi

LONTOO, toukok. 8. — Porvarilehdet julkaisevat katsauksiaan eri puolueiden vaalitaistelun kulusta, huomauttaen että näissä vaaleissa tullaan tuhlaamaan enemmän sanoja, kuin monissa entisissä parlamenttivaaleissa. Kaikkiaan on 1,685 ehdokasta, jotka pyrkivät valtion lihapatojen ääreen. Jokaisen otaksutaan pitävän n. 100 puhetta á 5,000 sanaa, joten yksistään ehdokkaiden pitämät puheet tekevät 840,000,000 sanaa. Kun jokaista ehdokasta kohti tulee keskim. kymmenen apulaista, nousee vaalikiihotuksessa käytettävien sanojen luku 10,080,000,000:teen. Maassa on noin 27,000,000 valitsijaa. Jokaista kohti tulee n. tusinan verran lentolehtisiä. Lehtisiä siis jaetaan yht. 324,000,000. Tämän lisäksi sitten se kiihotustulva mitä varsinaisissa sanomalehdissä harjotetaan.

Samaan aikaan, kun koetetaan saada ihmisten päät pyörälle sanahelinällä elää viisimiljoonaa ihmistä mitä suurimmassa kurjuudessa työttömyyden johdosta, ja monin verroin suurempi ihmisjoukko pohjattomassa köyhyydessä, vaikka saavatkin "nauttia työn siunauksista". Näiden kova-osaisten leipä ei yhtään levene siitä, että porvarilliset politikoitsijat ja työväenpuolueen herrasjohtajat puhuvat kauniisti hyvistä aikomuksistaan. Käytännöllinen politiikka kapitalistisessa Englannissa jatkuu työläisten rajattoman riistännän merkeissä puheista huolimatta niin kauan kun nykyinen järjestelmä on olemassa.

Fergusonin tietä tullaan jatkamaan

ENGLEHART, Ont., toukok. 9. — Tämän kesän aikana tullaan maakuntahallituksen toimesta suorittamaan huomattavasti maantietöitä pohjois-Ontariossa, suurimman työn ollessa n.k. Fergusonin tien, joka yhdistää Cobaltin ja Cochranen, tullen sitä pidennettäväksi lännelle käsin Cochranesta. Tällä kertaa näyttää todennäköiseltä että tämän kesän aikana tullaan valtamaantietä rakentamaan aina Hearstiin saakka.

Kautta jo valmiin tien tullaan tekemään korjauksia, sekä joillain kohdin hieman oikaisemaan tarpeettomaksi osoittautuneita mutkia.

Kinoksiin salpautuneet junat pelastettu

Sairaita kuljettanut junakin joutui olemaan kiinni lumessa useita päiviä

WINNIPEG, Man., toukok. 9. — Hudson-lahden radalla hirveän lumimyrskyn aiheuttamien nietosten salpaamana olleet junat on nyt saatu pelastettua, lumiarojen työskenneltyä kaksi vuorokautta lakkaamatta päästäkseen junien luokse. Toinen junista oli kuljettamassa 14 lavantautisairasta Churchchillistä tänne saamaan lääkärin hoitoa.

Vetureista sammutettiin tulet, tarkoituksella säästää hiiltä vaunujen lämmittämistä varten, sillä junissa olleilla ei ollut mitään tietoa, miten pian apua on mahdollisuus saada ulkomaailmasta.

Radio-ohjelmia pyritään canadalaistuttamaan

Radiokomissioni surkuttelee yhdysvaltalaisen propagandan leviämistä radion avulla

WINNIPEG, Man., toukok. 9. — Täällä parhaillaan koolla oleva radioasioita tutkivan komissionin puheenjohtaja Sir John Aird selosti lukuisia valituksia saadun kautta länsi-Canadan yhdysvaltalaisen propagandan leviämisen johdosta radion kautta. Luonnollisestikin tulisi radio, kuten muutkin nykyisen järjestelmän alaiset laitokset, saada suoranaisemmin palvelemaan valtaluokan etuja, Canadassa etupäässä brittiläisen imperialismin ja sen riistopolitiikan ihailua.

WINDSORIN VÄKILUKU LISÄÄNTYY

Windsor, Ont., toukok. 9. — Juuri loppuunsaatettujen laskelmien mukaan, joita on koottu verotusilmoitusten yhteydessä, kohoaa Windsorin väkiluku melkein 75,000:teen. Viime vuonna oli väkiluku tässä kaupungissa 68,500. Windsorin väkiluku on kaksinkertaistunut viimeisten 10 vuoden aikana. Jos otetaan huomioon kaikki yhteenkasvaneet laitakaupungit, kohoaa väkiluku vieläkin suuremmaksi.

Turkistyöläiset tukevat puolustustaistelua

VAATIVAT TOVERIEN FARBEYN JA LANGLEYN KARKOITTAMISHANKKEEN PERUUTTAMISTA

TORONTO, Ont., toukok. 9. — Täkäläiset turkistyöläiset eilen illalla pitämässään kokouksessa päättivät asettua taistelemaan virkavallan viimeisimpää vainotoimenpidettä, toverien Sam Langleyn ja Joe Farbeyn karkoitusuhkaa vastaan. Molemmat toverit vangittiin täällä varhaisemmin pidettyjen ulkoilmakokousten yhteydessä, tullen sitten tuomituksi kuukauden vankeusrangaistukseen. Nyt he ovat edelleen pidätettyinä odottaen viranomaisten toimenpiteitä heidän karkoittamiseksi Englantiin.

Turkistyöläiset hyväksyivät seuraavasisältöisen päätöslauselman:

"Koska minkäänlaista syytöstä ei ole esitetty enempää Langleyä kuin Farbeyakaan vastaan, lukuunottamatta teknillistä syytettä irtolaisuudesta jonka alaisina heidät tuomittiin katukokouksessa puhumisesta ja koska he eivät saaneet tilaisuutta yleiseen kuulusteluun; ja koska koko hyökkäys on ilmeisestikin uhkaa koko työväenliikettä kohtaan,

olkoon päätetty, että tämä Toronton turkistyöläisten paikallinen ammattiunio protesteeraa tätä alkeellisemman kansanvaltaisuuden loukkaamista vastaan ja vaatii, että näiden kahden työläisen karkoittamishanke peruutetaan."

Työläisjoukot tulevat entistä suurempina kokoontumaan turvaamaan taistelutovereitaan kapitalistisen virkavallan vainotoimenpiteiltä.

Ontarion maaseutuja tullaan sähköistämään

Tämän vuoden ajalla suunnitellaan rakentaa yli 1,000 mailia uusia voimalinjoja

TORONTO, Ont., toukok. 9. — Ontarion maakunnan sähkövoimakomissionin täällä esittämän raportin mukaan tullaan tämän vuoden aikana kuluttamaan 2,500,000 dollaria uusien sähkövoimalinjojen rakentamiseen. Kaikkiaan noin tuhannen mailia voimalinjaa tullaan rakentamaan maaseuduille.

Tähän saakka on ollut kaikkiaan 4000 mailia voimalinjoja käytännössä maaseuduilla. Tällä kertaa on rakennuksen alaisena 377 mailia, tullen maksamaan 835,000 dollaria.

Vakavia uskonmellakoita Intiassa

6,000 ihmistä ottanut osaa taisteluun Malabarin rannikolla

BOMBAY, Intia, toukok. 9. — "Mail" julkaisi eilen saamansa tiedon, jonka mukaan hindujen ja muhamettilaisten välillä oli syntynyt vakava taistelu Mangualoressa Malabarin rannikolla. Kuusituhatta intialaista hindua ja muhamettilaisten veitsillä ja kivillä aseistettua joutuivat tappelemaan keskenään kahden neliömailin laajuisella alueella. Poliisi lopuksi hajottivat mellakoitsijat pistinhyökkäyksillä. Levottomuus oli kuulemma saanut alkunsa siitä, että hindut olivat soittaneet jotakin musiikkia erään moskeijan lähettyvillä.

Tällaiset uskontaistelut useinkin ovat lähtöisin provokatorisesta kiihotuksesta. Imperialistiset vallassaolijat Intiassa koettavat noudattaa sääntöä: Hajota ja hallitse! Sen vuoksi kylvetään vihaa eri uskonryhmien välille.

Passipakon poistaminen Skandinaviasta

Yhteinen komissioni kannattanut liikennettä estävien passirajoitusten lakkauttamista

KÖPENHAMINA, toukok. 9. — Skandinavian maiden hallitusten valitsema komissioni, joka on käsitellyt näiden maiden välisten passirajoitusten poistamiskysymystä, on päättänyt ehdottaa, että passipakko näiden maiden välillä poistettaisiin. Tätä ehdotusta pidetään tärkeänä erikoisesti matkailijaliikenteen elvyttämisen kannalta ja katsotaan siitä niinikään olevan hyötyä mainittujen maiden väliselle kaupalle.

Jos eri maat hyväksyvät esityksen tulee liikenne Skandinavian maissa palautumaan sodan edellä vallinneelle kannalle. On lausuttu toivomuksia, että kautta Euroopan saataisiin toteutetuksi passipakon poistaminen.

Passirajoituksia on eri maissa pidetty voimassa suureksi osaksi poliittisista syistä.

Murhattujen hautajaiset Berlinissä

MAHTAVA SURUJUHLA, JOSSA TYÖLÄISET OVAT HUUTANEET KOSTOA SANKAREIDEN PUOLESTA

BERLIN, toukok. 9. — Valtaiset seppelekummut veripunaisine nauhoineen peittävät poliisin murhaamien työläisten yhteishautaa, mihin kolme vapunpäivän verilöylyjen uhria haudattiin eilen koko Berlinin työväestön muodostaessa surusaattueen. Seppelenauhoihin oli painettu sanat: "Kostoa vuoden 1929 verisen vapunpäivän sankareiden puolesta!" Kymmenettuhannet työläiset kantoivat punaista nauhaa käsivarressaan surusaattueessa seuratessaan arkkuja, jotka olivat punaisella verhotut. Virkavalta, jonka väkivaltaa vastaan vainajat olivat puolustautuneet, katsoi parhaimmaksi pysyä poissa valtaisan surusaattueen lähettyviltä. Viranomaiset olivat anastaneet ruumiitkin, ja luovuttivat elliseen mennessä vain nämä kolme haudattavaksi.

Lipunhäpäisyjuttu ilkeämieliseksi valheeksi todettu

PROKURAATTORIN VIRASTO ON TULLUT HAVAITSEMAAN SYYTTEEN PERÄTTÖMÄKSI

TORONTO, Ont., toukok. 9. — Ontarion maakunnan prokuraattorin virasto on tullut havaitsemaan Timminsin kommunisteja vastaan tehdyn lipunhäväisemisyytteen perättömäksi asiaa tutkineiden poliisien antamien raporttien perusteella. Jutun ilmeisestikin on aloittanut joku provokaattori, joka nosti sellaisen hälyytyksen, että Timminsissä olisivat kommunistit repineet Englannin lipun kansakoulurakennuksen lipputangosta ja tallanneet sen maahan.

Asiaa tutkimaan lähetettiin maakuntapoliisitarkastaja Moore ja konstaapeli Hartlieb, jotka raportteerasivat jutun olevan täydelleen perättömän.

Tämä halpamainen yritys vihamielisyyden lietsomiseksi kommunistisia aineksia vastaan yleensä, kuvastaa sitä moraalittomuutta, johon vallitsevan järjestelmän alaisina kehittyneet provokaattorit turvautuvat taistellessaan järjestyneitä työläisiä vastaan.

Kirkko iskee kyntensä nuoriin

Välikeinona erikoisten menetelmien käytäntöönottaminen

TORONTO, Ont., toukok. 9. — Täällä koolla oleva etelä-Ontariota käsittävä presbyteriläisen kirkkokunnan kirkolliskokous on käsitellyt nuorison saamista kirkollisiin järjestöihin ja uskonnollisen vaikutuksen alaiseksi, sillä nykyaikainen nuoriso alkaa liukumaan entistä enemmän eroon kirkon helmasta, kuten hengenmiehet ovat tulleet havaitsemaan. Kokoukselle on esitetty erityisten nuorisoa miellyttävien menettelytapojen käytäntöönottamista, sillä heitä on mahdoton kiinnittää nykyisiin kuiviin ja happamiin kirkonmenoihin yksistään. Kirkonmiehet ovat tulleet havaitsemaan välttämättömäksi erikoisten myönnytysten tekemisen nuorille, jotka tulevat näihin hengellisiin piireihin. Tämä luonnollisestikin merkitsee sitä, että tullaan enemmän menemään nykyisen jazz-aikakauden tasolle.

Työväenluokan on kiinnitettävä huomiota nuoriinsa, sillä tällaiset pappisklikit y.m. porvarilliset järjestöt ovat alati vaanimassa saadakseen työläisnuoret pois oman luokkansa vaikutusvaliasta.

KORKEUSLENTO-ENNÄTYS

Washington, toukok. 9. — Merivoimiin kuuluva lentoluutnantti Apollo Soucek on saavuttanut uuden korkeuslento-ennätyksen lentäessään Anacostanian ilmaluasemalta. Hän sai koneensa nousemaan yli 40,000 jalan korkeuteen. Ent. maailmanennätys on 38,418 jalkaa. Nämä korkeuslennot on suoritettu tietenkin kokeilutarjoituksissa tulevan sodan varalta.

Parlamentin keskustelu puhevapaudesta

Useat edustajat selittivät, etteivät hyväksy virkavallan toimenpiteitä puhe- ja painovapautta vastaan

MITÄÄN PÄÄTÖSTÄ MIELIVALLAN LOPETTAMISESTA EI KUITENKAAN TEHTY

OTTAWA, toukok. 9. — Koko eilinen iltapäivä kulutettiin parlamentissa Toronton virkavallan harjoittaman puhe-, kokoontumis- ja yhdistymisvapauden vainon pohtimiseen. Samassa yhteydessä tehtiin useita arvostelevia viittauksia Ontarion viranomaisten harjoittamaan painovapauden sortamiseen, joista esimerkkinä on "Vapauden" toimittajan Vaaran vankilaan tuomitseminen. Jotkut edustajat paheksuivat tällaisten tuomioiden langettamista.

Woodsworth puheessaan selitti, ettei hänelle itseasiassa olisi eduksi ryhtyä puoltamaan kommunisteja, sillä kommunistit ovat riippumattoman työväenpuolueen vastustajia Winnipegissä. Mutta silti katsoi oikeaksi arvostella virkavallan menettelyä Toronton kommunisteja sekä Sudburyssa ilmestyvän lehden toimittajaa kohtaan, koska se uhkaa brittiläisiä traditsioneja puhe- paino- ja kokoontumisvapaudesta. Toronton poliisin ukaasin suhteen, jonka nojalla kiellettiin muiden, kuin englanninkielen, käyttäminen yleisissä kokouksissa, ja sitten lakkautettiin lupakirjat eräiltä työväenjärjestöjen haaleilta ynnä hajoitettiin kokouksia, lausui Woodsworth tuomionsa.

Hän mainitsi, että pohjois-Ontarion kaivantojen työläiset turvautuvat kommunismiin keinona vapauttaakseen itsensä siedettämättömistä olosuhteista.

Liberaali Lapierre, Nipissingistä, koetti uskotella, ettei Vapaus muka edustaisi pohjois-Ontarion suomalaista väestöä, ja, että Vaaran juttua oli muka puolueettomasti käsitelty ja tuomio langetettu oikeassa järjestyksessä. Liberaali Lang, Temiskamingista, asettui lojaaliseksi työläisten ammatilliseen järjestäytymiseen nähden sanoen, että jos olisi ollut hyvä ammatti-unio Timminsissä, olisi Hollingerin onnettomuus voitu välttää. Hän kuitenkin selitti suosivansa sellaista ammatti-unioliikettä, joka pysyttelee hyvissä suhteissa työnantajiin, väittäen että järkevät työnantajat hyväksyvät sellaisia unioita, tietäen niiden huolehtivan taistelusta kommunismin leviämistä vastaan. Hänen puheensa muodostui vanhoillisen ammattiliikkeen petturijohdon ylistykseksi.

Riippumaton edustaja Neill ja riippumaton Bourassa kumpikin vastustivat puhe- ja painovapauden rajoittamista.

Konservatiivi Geary, Torontosta koetti puolustaa Toronton poliisin edesottamisia, väittäen, että Torontossa on yhtä paljon puhevapautta, kuin muissakin canadalaisissa kaupungeissa, mikä väite aiheutti vuorokeskustelua toisten edustajain kanssa.

Edistysmielinen Miss Agnes MacPhail myönsi, että Canadassa ei ole siinä määrin paino- ja puhevapautta kuin Englannissa. Liberaaliset edustajat pohjois-Ontariosta koettivat kuvata väestön olot kaivosseuduilla mahdollisimman hyviksi. Palkatkin muka ovat yleensä 7—10 dollaria.

Keskustelussa kävi ilmi, että parlamentille oli lähetetty joidenkin sudburylaisten taantumuksellisten koplakuntien kirjelmä, jossa vaaditaan "Vapauden" lakkauttamista. Tämä ei saanut minkäänlaista kannatusta.

Tilanne viljamarkkinoilla perin vakava

Canadalaiset viljasatamat tulvillaan viljaa ilman markkinapaikkoja

WINNIPEG, Man., toukok. 9. — Montrealin ja Port Colbornen satamissa olevat viljasäiliöt ja rahtilaivat ovat tulvillaan viljaa, ilman, että olisi toiveita markkinoiden avautumisesta Europassa. Eräissä piireissä on koetettu osottaa, että tilanteeseen syyllisiä ovat lännen farmarit ja heidän vehnänmyyntirenkaansa, pitämällä viljanhintoja niin korkealla, että canadalainen vehnä ei voi kilpailla europalaisilla viljamarkkinoilla. Tämä luonnollisestikin on propagandaa, jonka päämääränä on sälyttää syy farmareiden kontolle, osottaen näiden olevan todellisia hyötyjiä tästä tilanteesta. Vehnänmyyntirenkaiden taholta kuitenkin on annettu ymmärtää, että farmarit eivät tule antamaan satojaan polkuhinnoista, korjatakseen tilannetta, jota he eivät ole aiheuttaneet.

ANKARAA TAISTELUA KIINASSA

Kwangsin joukot kantonilaisia vastaan — Nankingin valta hajaannustilassa

HONK KONG, Kiina, toukok. 9. — Pitkin Kantonista Kowlooniin johtavaa rataa on käynnissä ankaraa taistelua Kwangsin joukkojen ja kantonilaisten joukkojen välillä. Kwangsin maakunnan joukkoja johtaa kenraali Hsu King-Ttong. Rautatieliikenne Kowloonista Kantoniin on pysähdyksissä. Kwangsilaisten ilmoitetaan olevan voitolla ja ajavan kantonilaisia Kantonia kohti.

Shanghai, toukok. 9. — Avoimet vihamielisyydet ovat alkaneet Nankingin hallituksen ja Kwantungin maakunnan hallituksen sekä toisaalla Kwangsin sotilaallisen ryhmän välillä. Kwangsin joukot ovat edenneet n. 100 mailin päähän Kantonista. Kaikesta päättäen on nankingilainen terrorivalta täydellisessä hajaannustilassa, vallankumouksellisten liikkeiden saadessa voimakasta jalansijaa useilla tahoilla.

Työviikon lyhentäminen rakennusteollisuudessa

Ennustetaan miljoonan miehen työskentelevän viiden päivän työviikkoja vuoden sisällä

WASHINGTON — (FP) — Amerikan työväenliiton rakennusdepartmentin johtaja Spencer on antanut lausunnon, jonka mukaan New Yorkin rakennustyöläisten saavuttama viiden päivän työviikko, joka käsittää n. 150,000 työläistä, on vain edelläkävijä lyhennetyn työviikon käytäntöönottamiselle koko rakennusteollisuudessa.

Parhaillaan on neuvotteluja käynnissä eri paikkakunnilla uusista sopimuksista, eivätkä rakennusurakoitsijat yleensä vastusta 5-päivän työviikkovaatimusta. Miljoona rakennustyöläistä tulee todennäköisesti työskentelemään 5-päivän työviikkoja vuoden sisällä.

Työnantajat eivät yleensä katso tätä kysymystä niinkään suurena myönnytyksenä, sillä he odottavat voivansa työtehon lisäämisellä korvata työtuntien vähennyksestä koituvan tappion. Sitäpaitsi ovat he huomanneet, että eivät pysty kiristämään työläisistä irti sellaista työmäärää lauantaipäivänä, kuin muina päivinä.

Hoover hermostunut

Katsoo asiakseen ryhtyä pönkittämään Gibsonin esiintymistä Genevessä

WASHINGTON — (FP) — Presidentti Hoover on antanut muodollisen lausunnon yrittäen kieltää amerikkalaisten sanomalehtien julkaisemat raportit, että valmistavan aseistariisumiskomissionin kokous Genevessä oli päättynyt täydelliseen epäonnistumiseen. Hän koetti uskotella, että hän oli saavuttanut johtavien merivaltain hyväksymisen periaatteelle varustusten "supistamisesta" rajoitusten asemesta. Kun häneltä kysyttiin, mitä tarkoitetaan "supistamisella" oli Hoover alussa ymmällä, mutta sitten vastasi, että se yleensä merkitsee, että tulee tapahtumaan "todellista säästöä laivastojen rakennuskustannuksissa sekä varustuksissa".

Hoover lausunnollaan osoittautui voimakkaasti haluavansa puolustaa Gibsonin peliä Genevessä. Lehdet kuitenkin väittävät, että Hooverin puhe on vain yleisön pettämistä, ja toistavat Geneven neuvottelujen päättyneen epäonnistumiseen.

Työtehon kiristäminen autoteollisuudessa

WASHINGTON — (FP) — Yhdysvaltain tilastollisen toimiston kokoamien numeroiden mukaan, jotka koskivat yhteensä 94 autoteollisuusfirmaa ja 153,962 palkkatyöläistä, osoittavat, että vuonna 1928 maksettiin autoteollisuudessa keskim. 75 senttiä tunnilta työläisille verrattuna 72.3 senttiin vuodelta 1925. Keskimääräinen viikkopalkka on siten kohonnut $37.05:teen verrattuna $36.37:een vuodelta 1925.

Aikaisemmin julkaistujen tilastojen mukaan on tuotantoa kuitenkin jatkuvasti kiristetty ja työoloja huononnettu. Työtehon kiristäminen työntekijää kohti on ollut niin huomattava, että se monin kerroin ylittää palkoissa tapahtuneen pienen kohoamisen. Samanaikaisesti on suuret joukot autoteollisuuden työläisistä joutunut työttömiksi työn kiristämisen johdosta.

Kivityöläiset lopettaneet lakon Torontossa

TYÖLÄISET PAKOTTANEET TYÖNANTAJAT MYÖNTYMÄÄN — VIELÄ ON NOIN TUHANNEN RAKENNUSTYÖLÄISTÄ LAKOSSA

TORONTO, Ont., toukok. 9. — Täkäläisten rakennustyöläisten lakko on pienenemässä, useampien ammattialojen työnantajien myöntyessä työläisten vaatimuksiin. Nyt ovat kivityöläiset lopettaneet lakkonsa saavutettuaan yksimielisyyden työnantajien kanssa työsopimuksen suhteen. Maalareita on myös yhä enemmän palannut takaisin työhön, yksityisten maalausurakoitsijain allekirjoittaessa sopimuksen union kanssa. Tällä kertaa on vielä noin 1,000 rakennustyöläistä, rappareita, putkityöläisiä ja maalareita lakossa.

Rappareiden ja rimottajien lakko on menossa kahdeksatta päivää ilman, että kummallakaan puolella ilmenisi peräántymisen merkkejä. Lakkolaiset ovat edelleen päättäväisinä vaatimustensa takana. Putkityöläiset tulevat huomenillalla pidettävässä kokouksessa lopullisesti päättämään lakon jatkamisesta.

Työläiset vaativat valtiolta avustusta Australiassa

Puutavaratyöläisten lakko aiheuttanut paljon työttömyyttä

MELBOURNE, Australia, toukok. 9. — Kaksituhatta ammattiunion jäsentä marssivat eilen pääministerin konttorille tunnetun ammattiyhdistysliikkeen johtaja, Jock Gardenin johdolla, vaatien valtiolta apua toimeentuloa varten. Kun pääministeri McPherson ei ollut tavattavissa, uhkasivat miehet saapua uudestaan seuraavana päivänä.

Mainittuun mielenosoitukseen osaaottaneet työläiset olivat joutuneet työttömiksi kuukausia kestäneen puutavaratyöläisten lakon takia. Työläiset katsovat valtion olevan osaltaan vastuusta lakkotilanteesta, sillä valtio ei ole ehnyt mitään pakottaakseen työnantajat hyväksymään lakkolaisten kohtuulliset vaatimukset.

Työnantajat ovat ryhtyneet muodostamaan entistä kireämpää rintamaa työläisiä vastaan. Niinpä Victorian rakennusurakoitsijain järjestö on päättänyt pysäyttää kaikki rakennustyöt perjantaina. Täten joutuu 300 miestä työttömiksi entisten työttöminä olevien rakennustyöläisten lisäksi.

Koneet puotilaisten tilalle

Uutta keksintöä sovelletaan Torontossa

TORONTO, toukok. 9. — Eatonin suuressa osastokaupassa on aleettu ottaa käytäntöön n.k. mekanisia myyjiä, koneita, jotka tekevät kauppa-apulaiset tarpeettomiksi. Nämä koneet myyvät kaikenlaisia pikkuesineitä, kuten tupakkalaatikoita, saippuoita, valokuvafilmiä, hajuvesiä y. m. siten, että kun ostaja pudottaa rahan koneeseen, antaa kone hänelle tavaran erikoisesta aukosta. Kone kunkin kaupan jälkeen kiittää ostajaa kaupasta.

Koneisto myyntikoneissa toimii niin täydellisesti, että se vaihtaa suuremmat kovat rahat ja antaa ostajalle tavaran mukana vaihtorahan jäännöksen takaisin.

Yksi henkilö pystyy samanaikaisesti hoitamaan kokonaista riviä tällaisia koneita, sillä niiden suhteen on vain valvottava että tavaravarasto ja vaihtoraha eivät pääse loppumaan, jonka lisäksi määräaikoina kootaan kassa. Sanotaan että 60 prosenttia tupakkakaupasta voidaan järjestää tällaisten koneiden suoritettavaksi.

Tällaisten keksintöjen sovelluttaminen merkitsee tietenkin entistä suurempien työläisjoukkojen joutumista työttömyyteen.

ILMALAIVA LÄHTEE MATKALLE MAAILMAN YMPÄRI

New York, toukok. 9. — Saksalainen jättiläisilmalaiva "Graf Zeppelin" tulee lähtemään täältä matkalle maailman ympäri tänä kesänä. Ilmalaiva kohdakkoin saapuu New Yorkiin Saksasta. Se tulee palaamaan takaisin Saksaan, ja sen jälken tekemään uuden matkan Atlannin yli ennen kun lähtee lennolle maailman ympäri.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön sinoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. C. NEIL, A. VAARA (vastaava), B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuumalta. — Nimenmuutosilmoitukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmoitukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoetsintäilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmoitukset $1.00 kerta. — Kuolemailmoitukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoiteilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmoituksista ja ilmoitusagenttuureista on vaadittava, liiketietoa ilmoitushinta erikseen.

Lehteen aiotut ilmoitukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimmäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

"Hollingerin joukkomurhaa ei ehkä olisi tapahtunut, jos . . .

"Ellei (Hollingerin kaivannon) johto olisi ollut poissa paikkakunnalta, olisi kaivantotyöt suoritettu kaivantolain määräyksien mukaisesti, eikä murhenäytelmää (missä helmikuun 10 päivänä 1928 surmaantui 39 työläistä) ehkä olisi tapahtunut. Jos Pohjois-Ontariossa olisi silloin toiminut kunnollinen kaivostyöläisten järjestö, niin (kaivannon) johdon ei olisi sallittu olla niin huolimaton."

Ottawa Journalin mukaan esitti edelläolevan ajatuksen liittoparlamentin alahuoneessa viime keskiviikkona liberaalinen South Temiskamingin valitsijapiirin edustaja M. Lang.

Vaikka herra Lang puolustaakin kaivannon johtoherroja edelläolevassa lausunnossaan, niin hän esittää kuitenkin selvänä sen tosiasian, että jos kaivostyöläiset olisivat olleet järjestyneitä, niin tuota murhenäytelmää ei todennäköisesti olisi tapahtunut. Lukuisat kaivostyöläiset ovat myöskin selvillä samasta tosiasiasta. Mutta siitä huolimatta rikotaan kaivoslakeja edelleenkin kaikkialla Ontarion kaivannoissa, sillä kaivostyöläiset ovat edelleenkin järjestymättömiä. Tuntuu siltä kuin kaivostyöläiset tietoisesti ja tyynenä edelleenkin odottaisivat seuraavaa ja ehkä kauheampaa onnettomuutta, mikä olisi tietysti seurauksena kaivantolakien rikkomisesta ja niiden noudattamisen laiminlyömisestä.

Kaivostyöläisillä on syytä järjestyä, ei ainoastaan turvallisuuttaan ja henkeään silmällä pitäen, vaan vastustaakseen myöskin työtehon kiristämistä, palkkojen polkemista ja työpäivän pidentämistä. Kaikki nämä luetellut neljä seikkaa ovat työläisille tällä hetkellä suuremmasta merkityksestä.

Työläisen turvallisuus on kaivannossa aina alttiina, varsinkin kun kaivantolakeja järjestelmällisesti rikotaan ja työnsuoritusta kiristetään. Samaan aikaan on kaikkialla havaittavissa kapitalistien pyrkimys palkkojenkin polkemiseen, johon työläiset ovat järjestymättöminä ja voimattomina ollen, olleet pakotetut suostumaan. Monissa kaivannoissa tehdään kahdeksantuntisen työpäivän asemasta yhdeksäntuntisia.

Toverit! Eivätkö kaikki nämä seikat puhu kieltämättömästi kaivostyöläisten järjestymisen välttämättömyydestä? Heittäkäämme siis pois välinpitämättömyys ja arkuus ja liittykäämme joukolla Canadan kaivostyöläisten liittoon, minkä osasto on perustettu Sudburyynkin. Keskustellaanpa asiasta työtovereiden kanssa sopivassa tilaisuudessa.

Jokaisen kaivostyöläisen ensimäinen asia on kuulua kaivostyöläisten järjestöön ja vasta sen jälkeen muihin järjestöihin! — "MOKKERI".

Työmiehen vuosikokous

Toverilehti Työmies itse kirjoittaa:

Viime lauantaina ja sunnuntaina pidetty Työmiehen vuosikokous muodostui varsin merkitykselliseksi tapahtumaksi ei ainoastaan sen kautta että silloin erinäisten yhdistysten ja järjestöjen edustajat suoranaisesti vaikuttivat lehtemme toiminnan ja työn tarkkailuun ja ohjaamiseen välittömien tehtävien määrittelemiseksi, mutta myöskin siksi että tämän vuosikokouksen kautta sovellutettiin lehden tehtäviin niitä yleisiä näköaloja, jotka kommunistisen liikkeen yleisten taistelutuntemusten ja kamppailutten kannalta ovat tärkeät ja tähdelliset.

Vuosikokoukselle esitettyjen raporttien yhteydessä sukeutui varsin kasvattava ja tiedelmöittävä keskustelu sosialireformismin harhojen suhteen varsinkin kunnallisosastojen kapitalismin aikana. Onhan tunnettua kuinka kommunistisen liikkeen piirissä on viime vuoden aikana kiinnitetty paljon huomiota työtätekevien luokkien kannalta valtion ja kunnan omistuksesta. Puolueen suhteet kysymykseen ovat määritellyt lukuisissa artikkeleissa puolueen tieteellisessä aikakauslehdessä sekä vaaliohjelmassa. Paikallisesti sukeutui kysymys esiin kunnallisen sähkölaitoksen suunnitelmista Duluthiin, johon Työmies otti työväenluokan yleisten etujen mukaisen kannan. Keskustelu tämän johdosta kehkeytyi varsin opettavaiseksi, jossa kysymys kytkettiin yhteen imperialistisen sotavarustelun ja yleisten kapitalismin rationalisoimissuunnitelmien kanssa. Kysymys on sitäkin tähdellisempi, koska siinä kommunistien kanta määritellään selvemmin sosialireformismista.

Vuosikokouksen keskeisempänä kysymyksenä oli toimintasuunnitelmien asettaminen vieläkin vuosikokousta vastaan; toisaalta proletariaatin ainesten kiinnittäminen lehtiliikkeen johtoon. Päätöslauselmissa tehoitetaan lehtemme tehtäviä ja velvollisuuksia maan kommunistisen liikkeen kaikilla joukkotyön rintamilla.

Vuosikokouksen päätökset ja toimenpiteet ovat osoittaneet takeena siitä että lehtemme tulee edelleenkin työskentelemään työtätekevien kaikkien vähäväkisten kansankerrosten huolten, pulmien, taisteluiden ja kamppailutten auttajana, edistäjänä ja ennenkaikkea taisteluiden luonteen selventäjänä marxilais-leniniläiselle pohjalle. Koitukoon vuosikokouksen työ puolueemme, järjestömme ja kaikkien joukkoliikkeitten muotojen voimistuttamiseksi ja laajentamiseksi luokkataistelun tiellä työtätekevien hallinnon saavuttamiseksi.

Paperitrustin kontrolli sanomalehtiin

Yhdysvaltain federaalinen kauppakomissioni on paljastanut, että International Paper and Power Co. ja sen alayhtiöt omistavat yli 10,000,000 arvosta osakkeita erinäisiin vaikutusvaltaisiin sanomalehtiin. M.m. omistaa tämä paperi- ja voimatrusti Boston Heraldin ja Travelerin sekä useita muita lehtiä idässä, keskivaltioissa ja lännellä. Mainitun paperi- ja voimatrustin presidentti R. Graustein selitti kauppakomissionin kuulustelussa, että komppanian täytyy taata itselleen vissi määrä paperin ostajia ja siinä mielessä on komppanian varoja sijoitettu erinäisiin sanomalehtiin. Kuulustelussa on käynyt kuitenkin ilmi, että trusti on tehnyt sijoituksensa sanomalehtiin tarkoituksella käydä mahdollisimman voimakasta propagandaa paperi- ja voimatrustin puolesta.

Nämä paljastukset todentavat selvään, miten suuret trustit, omistamalla ja ostamalla sanomalehdet, kontrolleeraavat yleisen mielipiteen ja siten murtavat vastustuksen etujensa tieltä ja saadakseen riistotoimenpiteilleen "yleisen mielipiteen" suosiollisuuden ja laillisen muodon.

Tämä osottaa, miten tärkeää luokkataistelussa työväestön on rakentaa omaa sanomalehdistöään, kyetäkseen käymään vastapropagandaa suurten trustien omistamia ja lahjomia sanomalehtiä vastaan, jotka trustilehdet ajavat avoimen työpajan, trustikapitalismin ja imperialistiluokan asiaa.

Puolueemme konventsionin valmistavaa keskustelua

Teesit ja taloudellisen tilanteen arvioinnin arvostelu

Ollaan aivan yksimielisiä siitä, että puolueemme konventsioni v. 1925 osui oikeaan todetessaan, että yleisen kapitalistisen maailman mukana oli Canadan talous saavuttanut jonkinmoisen vakiintumisen ensi kerran sitten sodan jälkeisen kriisin. Kiihkeä maatalouskriisi oli sivuutunut suurelta osalta. Myöskin alkoi silloin yhtymis- ja sulautumisprosessi eri teollisuuksien aloilla ja finanssimaailmassa. V. 1927 konventsionissa todettiin tämä jo historiallisena tosiasiana. Tässä voidaan mainita, että tämä prosessi on ollut jatkuvaa kaivos- ja puutavarateollisuuksissa. Viimemainituissa on vain enää nimellisesti viisi ryhmittymää. Vakuutusalalla on tapahtunut juuri näiden vuosien ajalla trustiutuminen Sen lisäksi, että puhutaan hirvittävästä ketjukauppojen kehittymisestä ruokatarpeiden käsittelyn alalla, on tarpeellista myöskin mainita, että esim. leipomoalalla on keskittäytyminen tapahtunut juuri viimeisen puolentoista vuoden ajalla. Lake of the Woods Milling Co. (omistaa useita viljasäiliöitä, kuusi myllyä Montrealissa, Hamiltonissa, Brantfordissa, Medicine Hat'issä, Portage La Prairie'ssä ja Keewatin) muutama kuukausi sitten osti leipomot Montrealissa, Torontossa, Ottawassa ja Hamiltonissa, vaikkakin tämä leipomojen haara kulkee Inter City Baking Co:n nimellä, mikä puristaa pikkuyrittelijät yksi toisensa jälkeen, sillä leipomojen omista elevaattoreista omien myllyjen kautta omaa tällainen suurliike monia edellytyksiä, joita on tarpeeton tässä luetella. Pakkaus- ja kannutusteollisuudessa on kahden yhtymän sulautuminen merkinnyt 60 prosentin kontrollin siirtymisen yhdelle. Pesulaitoksien sulautuminen on muodostunut kahden miljoonan dollarin yhtiöksi jne. Pankkien sulautumisprosessi on kulkenut jo siihen pisteeseen, että kolme pankkiryhmää, Montreal, Royal ja Commerce, kontrolleeraa yli 70 prosenttia pankkipääomista Canadassa. Ulkomainen sijoitus osoittautuu kuumeiseksi.

Keskittäytymisen kanssa rinnakkaisesti tapahtuu rationalisoiminen (järkiperäistyttäminen) tuotannossa kaikkine hiestytysmenetelminen, joihin kajoamme seuraavassa artikkelissa.

Yhteenvetoa keskustelun ydinkohdista

Samalla kuin yleisesti on selviönä, että tämä kehityssuunta on ollut jatkuvaa, sekä hyväksytään tapahtuneet muutokset tuotantotoiminnassa sähköistämisen, kemiallisten teollisuuksien, raaka-aineiden tuotannon, kemiallisten teollisuuksien, raaka-aineiden tuotannon, keveäin metallien käyttämisen ja automobiililiikenteen aloilla y.m., ja että tämä lisää kroonillista joukkotyöttömyyttä läheisen tilanteen kannalta, **niin erimielisyyttä ilmenee siinä, onko todellakin jo havaittavissa lamaannuksen merkit canadalaisessa tuotanto-elämässä.** Toveri MacDonald teeseissään ei totea tätä, jotavastoin toiselta puolen osoitetaan, että tämä on jo selvästi tilanteen ala-arvioimista, kun otetaan huomioon tapahtumat puutavara- ja myllyteollisuudessa, autoteollisuudessa, kivihiili-, kutomo- ja kumiteollisuuksissa, joita on koettu tämä viimeisen vuoden ajalla. Kaikk johtuen pääasiassa juuri tuotantoalojen keskittäytymisestä ja järkiperäistyttämisestä, samanaikaisesti kuin markkinamahdollisuudet eivät ole voineet kehittyä nielemään tuotantoa mihin yhdistyy muiden kapitalismille vastakkaisten voimien kasvu. Näille seikoille tilanteen käsittelyssä osoittautuu annetun suurta huomiota piirien 2:nnen (Montreal) ja 3:nnen (Toronto), sekä 9:nnen (Vancouver) konventsioneissa. Toisten piirien konventsioneissa on tilanneselvittely jäänyt toisarvoiseksi. Kuitenkin ovat pari albertalaista toveria ja saskatchewalainen toveri ottaneet osaa keskusteluun Workerissa. Kaikissa omaksutaan heikkous yleisissä teeseissä, sekä todetaan, että lamaannuksen merkit ovat jo kouraantuntuvasti olleet työläisiä vastassa eri teollisuuksien aloilla.

Tämä erimielisyys ei kuitenkaan merkitse sitä, että toveri MacDonald väittäisi työläisten edessä olevan samanlaisen tilanteen kuin vuosina 1926—27 ja 28 oli. Päinvastoin osoittaa hän, että keskittäytymisen ja ratsionalisoinnin, sekä markkinain supistumisen ristiriita synnyttää liikehtimistä työläisten taholta. Eritoten vallankumoukselliselle työväenpuolueelle tuo se vakavana sodan vaaran ja siitä johtuvat vainot varustautumisen yhteydessä, kuin myös harhaluulot työväenjoukoissa. Kommunistipuolueelle merkiten ankaran toiminnan välttämättömyyttä tilanteen todellisuuden selventämiseksi ja joukkojen mobiliseeraamiseksi puolustamaan omia etujaan, joihin kajotaan ratsionalisoinnin jokaisen askeleen kautta, mutta jota ei työläisjoukot välinpitämättömyydessään huomaa läheskään aina kun vielä otetaan huomioon, että ammattiuniobyrokraatit tekevät kaikkensa estääkseen "selityksillään" tämän huomaamisen.

Oikeistovaara paljastuu

Ei voida myöskään sanoa, että toiset arvosteluissaan tuijottaisivat sokeana taloudelliseen lamaannukseen ja unohtaisivat edelläolevat seikat. Mutta teesien antaman käsityksen mukaan tähtää toisten toverien kanta väheksymään ammattiunioliikkeen byrokraatien hyökkäystä ja eroittamispolitiikkaa vastaan taistelua, koska "työ on toivotonta ja tuloksetonta", sekä aliarvioimaan yhteisen rintaman taktiikkaa ja joukkojärjestöissä työskentelyä. Toisaalta taas osoitetaan, että tämän kautta **teesit painostavat vasemmistovaaraa, joka ei todellisuudessa ilmene,** koska ei kielletä näiden seikkain tärkeyttä, eikä väheksytä tai aliarvioita, mutta puolueen tehostamiselle ja yleensä puolueemme merkityksen kohottamiselle katsotaan tärkeäksi **selvän oikeistovaaran painostaminen** mikä on pesiytynyt puolueemme jäsenistöön vakiintumisen ajanjaksossa ja teollisen laajentumisen ja "hyvinvoinnin" propagandan vaikutuksesta, kuin myös työväenluokan monikirjavaisuuden synnyttämäin työskentelyvaikeuksien takia ja kapitalistisen puristuksen pelosta. Nämä kaikki luo todellisena perustan oikeistovaaran ja sosdem tendenssien kasvulle, mitkä ilmenevät kaikkein vaarallisempana joukkojärjestöissä työskentelyn yhteydessä, ollen tästä kymmeniä esimerkkejä osuustoiminta-, ammattiunio- ja veljesjärjestöjen toiminnan rintamilla. Oikeistovaara on kommunistiselle Internationalille ja sen jaostoille tärkein ja vakavin vaara tällä hetkellä.

Toimintaa vaativa yleinen tilanne ei jätä erimielisyyksille tilaa

"Canadan kapitalismin nopea kehittyminen tapahtuu, kuitenkaan ei yleisessä maailman markkinain laajentumisen kaudessa, mutta imperialismin ja proletaariaatin vallankumouksen kaudessa, jossa kolmas jakso — kapitalistisen tuotannon suuri kasvu, paljouteen ja laatuun nähden, kapitalistisen tuotannon teknillisestä ja orgaanisesta edistyksestä johtuvana — on ainoastaan vaihe — uudelleen synnyttäen yhä tiukemmassa ja kiihkeämmässä mitassa kaikki kapitalismin luontaiset ristiriidat, johtaen suurempiin lakkokamppailuihin ja imperialistisiin sotiin."

"Tällaisessa tilanteessa markkinain ja sijoitusalueitten probleemit käyvät tavallista kärjistyneemmäksi. Siksipä kypsyykin suurien militarististen kamppailujen uusi sarja, Neuvostoliittoa vastaan käytävät hyökkäyssodat ja täydellä höyryllä käynnissä olevat hyökkäyssodat Kiinassa. Näin ollen kapitalistisen vakiintumisen ristiriidat eittämättömästi johtavat, lopullisessa analyysissä, nykyisen vakiintumisen jakson kasvamiseen suunnattoman vedenpaisumuksen aikakaudeksi."

Näillä sanoilla tulkitaan yleinen sodan jälkeisen kehityksen kolmannen jakson ymmärtäminen, kun on ensin teeseissä todettu, että Canada on tässä jaksossa. Canadan kapitalistinen talous on eroittamattomasti sidottuna kansainväliseen kapitalismiin ja imperialismiin. Canadan porvaristolla on kiertämättömät imperialistiset pyrkimykset; sillä on huomattavat ulkomaiset sijoitukset ja ulosvietävä pääoma lisääntyy vuosittain. Canadan kapitalistinen talous on suurelta osalta riippuvainen huomattavasta ulkoisesta kaupasta jne.

Tämä tilanne kaikista erimielisyyksistä huolimatta on selviö ja sellaisenaan asettaa se kommunistisen puolueen eteen yhtenäiseksi huudoksi kysymyksen järjestymättömien järjestämisestä ja sodan vaaraa vastaan taistelusta, mitkä ovat tehtäviä joille tarvitaan koko puolueen jäsenisön vakava käytännöllinen huomio, kyetäksemme mobiliseeraamaan tulevien taistelujen varalta alhaalta käsin laajojen järjestymättömien ja järjestyneitten työläisten yhteisrintaman. — Keskus

(Jatk.)

Port Arthurin uutisia

Toveri Karl Ahlbom

Kuten jo aikaisemmin on lyhyesti kerrottu kuoli toveri Karl Ahlbom täällä huhtikuun 30 päivän aamulla. Hän oli kuollessaan vasta 42 vuotias, siis ikänsä puolesta parhaassa miehuuden ijässä. Mutta nykyisen nurinkurisen yhteiskuntajärjestelmän aiheuttama ankara kamppailu olemassaolosta ja siitä johtuvat ylenmääräiset ponnistelut, ehtivät jo loppuun kuluttaa hänen elinvoimansa, kuten niin monen muun luokkamme jäsenen ennen häntä. Hän sairasti pitemmän aikaa ollen jonkun aikaa kokonaan vuoteen omana. Häneltä jäi vaimo ja kaksi veljeä, mahdollisesti muita omaisia joista tämän kirjoittajalla ei ole tietoa.

Karl Ahlbom kuului jäsenenä Canadan k.-puolueeseen sen perustamisesta asti, ollen samalla mukana useissa muissa järjestöissä, kuten Canadan suomalaisessa järjestössä y.m., ottaen kaikella tarmollaan osaa näiden järjestöjen toimintaan aivan viime hetkiinsä asti. Hän m.m. toimi C.S.J. täkäläisen osaston johtokunnassa vielä vaikka hivuttava tauti jo oli kuluttanut hänen voimansa siihen määrään että kokouksiin tullessa ja niistä kotiin mennessä piti jonkun kadunvälin matkalla levätä useampia kertoja.

Toveri Karl Ahlbom oli luokkataistelija, sen sanan täydessä merkityksessä. Hän ei pyrkinyt mihinkään huomattavaan asemaan työväenliikkeessä, vaan suoritti täsmällisesti ja tunnontarkkaan kaikki pienemmätkin hänelle annetut tehtävät. Ollen samalla aikaansa seuraava ja harkitseva kykeni hän vaikeimmissakin tilanteissa ottamaan oikean kannan kulloinkin esille tulleessa kysymyksessä, innostaen ja ohjaten siten vähemmän kokeneita tovereita.

Karl Ahlbom oli yksi niitä tovereita jotka ovat asettaneet työväenluokan vapauttamisen tärkeimmäksi ja ainoaksi päämääräksi sekä työskentelevät kaikella innollaan ja voimallaan tämän päämäärän saavuttamiseksi, vainoista ja vastuksista välittämättä. Hän käytti kaiken energiansa työväenliikkeen edistämiseksi. Joka vasinkin oli tilaisuudessa seuraamaan hänen elämänsä viime vaiheita, voi helposti havaita, että ainoastaan työväenluokan yhteinen etu oli se kysymys joka hänet innosti ja antoi hänelle voimia taistelussa olemassa olonsa puolesta. Tällä uhrautuvalla ja vilpittömällä toiminnallaan hän saavuttikin tovereinsa rajattoman kunnioituksen.

Ei siis olekaan mikään ihme, että tov. Karl Ahlbomin hautajaistilaisuus, joka tapahtui toukokuun 2 päivä osaston haalilta, muodostui ehkä vaikuttavimmaksi hetkeksi mitä vaatimattoman majamme seinät ovat todenneet. Tovereita oli saapunut runsaasti, ei ainoastaan kaupungista, vaan lähiympäristöltäkin, lausumaan viimeiset jäähyväiset edesmenneelle toverilleen. Alf. Hautamäki lyhyesti mutta sattuvasti ja valituin sanoin kuvasi vainajan viimeisiä elämän vaiheita, teroittaen samalla mieliin että edesmenneen toverin muisto velvoittaa meitä entistä tarmokkaammin toimimaan yhteisen päämäärämme saavuttamiseksi. Ja tuskin lienee koko suuressa joukossa ollut ketään joka ei sisimmässään tuntenut voimakasta velvoittavaa tunnetta työtätekevän luokan vapaustaistelun voittoon viemiseksi.

Vainajan läheisimmät tuttavat ja eri työväenjärjestöt joihin hän kuului laskivat hänen haudalleen lukuisia seppeleitä ja kukkavihkoja. Siis lepää rauhassa toveri, suoritit tehtäväsi kunnollisesti. Vaikka et saanutkaan nähdä yhteisen suuren päämäärämme toteutumista niin työsi ei ole mennyt hukkaan, sillä muistosi elää ja se velvoittaa meitä jatkamaan sitä taistelua jolle sinä pyhitit elämäsi. — S.

Timminsin uutisia

TYÖOLOISTA

Työt paikkakuntamme kaivannoissa on käynnissä entiseen tapaan. Ei ole ilmaantunut uusia työhönpääsymahdollisuuksia, sillä ei kuuloni mukaan ole lisätty miehiä vanhempiin kaivantoihin. Jotkut ovat saaneet työvoimansa kaupaksi, sillä näin keväällä monet jättävät työpaikkansa ja lähtevät etsimään uusia. Kaivantojen ympärillä on paljon työttömiä etsimässä työtä. Se on tavallista näin keväällä, kun on metsistä tulleet miehet odottamassa uusia vientejä. Työnvälitystoimistosta ei ole näkynyt olevan vientejä. Kenenkään työläisen ei tarvitse olla siinä luulossa että täällä olisi työtä saatavana enempi kuin on tekijöitä.

PAIKKAKUNTAMME

vanhimpia suomalaisia, Peter Peterson haudattiin tämänkuun 1 päivänä Timminsin hautuumaalle. Vainaja kuoli Torontossa missä oli leikattavana sisällisen taudin takia. Hän oli aikoineen kuulunut useammat vuodet järjestyneisiin työläisiin. Vasta viimeisinä vuosina oli jäänyt sivuun, kuuluen porvarilliseen avustusjärjestöön. Siitä huolimatta oli hän edelleenkin työväenjärjestöille suopea, antaen kannatustaan. Hautajaistilaisuus muodostui huomatuksi ihmisten kannatuksen puolesta. Tilaisuudessa, joka oli suomalaisella haalilla, oli kaikenkielistä osanottajaa.

KOETTAVAT TOIMIA

Työväen pyrintöjen vastustajat ja kaikenlaiset porvariston palvelijat koettavat toimia jotakin saadakseen omia yksityisiä pyrkimyksiään eteenpäin viedyksi. He koettavat kaikilla likaisilla keinoilla saada järjestyneitä työläisiä häväistyksi. Kun ei he löydä todellisia asioita, niin täytyy turvautua valheellisiin tekoihin. Mutta käypä heille joskus niin hullusti, että paljastavat oman typeryytensä ja joutuvat itse huonoon valoon. Monia keinoja he ovat käyttäneet täälläkin. Heitä on koiratorpanrunnarista tyhjä toimittajaan asti.

TÄYTYY OIKAISTA

sitä uutista, että Timminsissä oli tapeltu ja puukotettu vaarallisesti suomalaista miestä. Kirjoittaja tarkoittaa luonnollisesti Schumacherissä tapahtunutta vapunpäivän aikaista puukotusta, joka tapahtui jossain koiratorpan tapahtumissa ja jonka uhri on Timminsin sairaalassa. Timminsin suomalaisten elämä ei liene moitteetonta, joten ei tuota kunniaa kannata antaa lisäksi jo entisille moitittaville teoille. — Kirjeenvaihtaja.

Ft. Williamin uutisia

VAPPUJUHLISTA

Vappu ja vappujuhlat ovat nyt ohi, mutta niiden viettoa en voi vaitiololla sivuuttaa. Me Fart Williamin suomalaiset ei juhlittu vappua ollenkaan siinä merkityksessä kuin sitä tulisi juhlia. S. J. osaston Pirtillä oli kylläkin näytöskappale "Kun Pentti ja Antti vaihtavat akkoja", joka esitettiin toisen kerran, mutta tyytyväisyydellä ei voi muistella tätä iltaa todellinen luokkataistelija. Suuren joukon yleisöstä kuulin kaipaavan vappujuhlan viettoa vakavassa, työläisten suuren kansainvälisen juhlan arvoa vastaavassa merkityksessä, jota ei suinkaan tarjonnut mainittu "akkojen vaihtokappale". Kappaleen sisältöön enempää kuin esitykseenkään en halua kajota. Sen vain sanon, että olisi ollut tässäkin lehdessä ennen Vappua oileen kehoituksen mukaan järjestetyt juhlat paljoa vaikuttavammat. Varsin hyvin olisi voitu järjestää ohjelmailta luokkahenkisine puheineen, lauluineen, runoineen y.m. Siinä olisi ollut jotain oppimista ja samalla olisi ollut edes jossain määrin kansainvälisen työläisten juhlapäivän tuntua. Nyt sitä sensijaan ei ollut vähääkään. Toivottavasti vastaisuudessa, kun työläisten juhlapäiviä vietetään, otetaan tämä huomioon, ettei enää tehtäisi tällaisia erehdyksiä. — X.

Rajakaupunkien uutisia

EAST WINDSORIN KUNNALLISVAALIT

Sentähden kun Ford Cityn asukasluku on kohonnut yli 15,000, on se saanut kaupunkioikeudet, jotka astuvat voimaan 1 p. kesäk. Samalla muuttuu kaupungin nimi East Windsoriksi ja 8 p. kesäkuuta toimitettavissa vaaleissa valitaan uudelle kaupungille kaupunginhallinto. Kommunistipuolue on päättänyt ottaa näihin vaaleihin osaa, ei Labor Partyn nimessä, kuten viime kerralla, vaan kommunistipuolueen omalla nimellä ja ohjelmalla. Puolueen vaalikoneisto on jo järjestetty joten hetken tehtävänä on saada kaikki myötämieliset järjestöt tukemaan sitä kaikissa toiminnoissaan. Tämä koskee myöskin suomalaisia: suomalaisen järjestön osastoa ja naisosastoa. Eikä pahaa tee vaikka urheiluosastokin ottaisi osaa tähän vaalikamppailuun. Sillä tunnettuahan on, että urheilulliset epäkohdat kaupungissa ei suinkaan ole niin pienet etteikö niihin voitaisi tehdä korjauksia. Ja niihin voidaan saada korjauksia ainoastaan työläisten omien edustajien kautta kaupunginhallinnossa. Toimeen siis jokainen työläisten vaalivoiton puolesta ja sitte 8 p. kesäk. joka mies kun sotamies vaaliuurnille.

SUOMALAISTEN PUOLUEJÄSENTEN KOKOUS

Vaikka onkin päätetty, että puoluejäsenten kokouksia pidetään kerran kuussa täydytään tässä kuussa pitää ylimääräinen kokous East Windsorin vaalien tähden. Kokous on sunnuntaina 12 p. toukok. klo 4 ip. Jokaisen suomalaisen puoluejäsenen ehdoton velvollisuus on saapua tähän tärkeään kokoukseen. Jäsenmaksuja kannetaan ja uusia jäseniä otetaan vastaan. — Joku.

Eri paikkakunnilta

Finland, Ont.

FINLANDIN UUTISIA

Vietimme taas koko maailman työläisten yhteistä juhlaa, vappua. Ohjelmaa oli runsaasti, mieliimme muistui monet vietetyt vappujuhlat innostavine tunteineen ja samalla ajauksemme suuntautuvat tuleviin taisteluihin.

C.T.N.L. OSASTON

kokouksia on pidetty joka toinen viikko; myöskin kerhot kokoontuvat joka toinen tiistai. Keskustelumme kerhoissa on heikkoa. Olisi tarpeellista aivan ensitilassa saada oikein hyvää ohjausta, muutoin ei voi paljoa toivoa. C.T.N.L. osaston kokouksessa 23 p. huhtik. keskustelimme alustuksista laajennetun sihteeristön neuvottelukokoukselle. Velvoitettiin sihteerimme tov. Neil ja pari osastomme jäseniä, tov. Ranta ja Helin, jotka lopullisesti kokouksessa ilmenneitten mielipiteitten mukaan raportteeraa yllämainitulle kokoukselle. Toveruudella: valittu.

Creighton Mine

VIERAITA TULEE!

Ensi lauantaina, siis tällä viikolla, saapuvat Sudburyn toverit haalillemme esittämään arvokkaan 4-näyt. luokkanäytelmän "Järjestäjä No. 14". Kuten jo tiedätte esittivät Sudburyn näyttelijät sanotun näytelmän Vappujuhlillaan juhlanäytäntönä jolloin yli 300 henkeä, lukuunottamatta lapsia, oli sitä katsomassa. Tuo suuri yleisö yksimielisesti antoi lausunnon: "Yksi parhaimmista työväen näytelmistä mitä haalillamme on koskaan esitetty". Velvollisuutemme täällä Creightossa on täyttää haalimme menemällä katsomaan tuota kappaletta, ottamaan oppia siinä osotetuista kokemuksista, samalla kun näkemään kuinka monta lajia vaaraa on työväestöllä, silloin kun se vähänkin alkaa oikeuksiaan valvomaan.

Siis haalillamme tavataan. Saapukaa ajoissa paikoillenne.

NAISTEN OSASTO

Kirkland Lake, Ont.

Naisosasto toimi kukkailtamat Suomen punaorpojen kesäkotien rakentamisrahastoon. Iltamista oli puhdas tulo 88.80. Tähän sisältyi myöskin se summa, jonka suom. järjestön osasto peri kahvista: 21.30, mutta lahjoitti sitten takaisin tähän rahastoon. Kaunis avustus tämä oli taasen paikkakunnan väestöltä. Tämäkin onnistunut iltama oli todistus siitä, että yhteisiä ovat meille tämänlaatuiset asiat.

Naisosaston kokouksessa toukok. 6 päivä käsiteltiin m.m. kesaloman viettosta siinä muodossa, että harvennettaisiin kokousten pitoa kesän ajaksi. Mutta kaikista käytetyistä puheenvuoroista selveni, että emme halua mitään kesälomaa. Se saattaisi vain veltostuttaa meidän toimintaamme, joka on ollut kokolailla vilkasta. Viime kesänäkin jaksoimme pitää kokoukset säännöllisesti ja ei se talvellakaan ole innostus laimennut. Ohjelmakokoukset ajattelimme olevan erittäin tärkeitä pitää, koska ne useinkin ovat innostuttavampia kuin kuivat työkokoukset. Ja koska meidän "Opin-ahjokin" aina vain kuuluu paranevan kerta kerralta. Myöskin olemme saaneet paljon uusia jäseniä mukaan, niin ehkä hekin ovat innostuneita seuraamaan kokouksiamme, jos ne pidetään säännöllisesti.

Tämän alueen yhteisestä kesäjuhlan vietosta myöskin keskustelimme, milloin olisi sopivin aika viettää niitä. Katsoimme, että kesäkuulla ei olisi niinkään sopiva, koska ne silloin tulisivat järjestettäväksi jo kesäk. puolivälissä ja se olisi ehkä liian aikaista. Ajattelimme heinäk. puolivälissä olevan parhaiten sopivimman ajan. Kenttäjuhlat tulisivat vietettäväksi Round Lakella ja iltajuhlat täällä.

Sitten vielä: Naisosasto toimii oikein repäisevät, tai taitaisi olla sopivampi sanoa haaveelliset kuutamotanssit keskiviikkona, toukok. 15 päivän illalla. Tietysti kaikki saapuvat silloin tanssimaan. Ja — onhan se ennestäänkin selvää, että kun naiset hommaavat iltamia, niin silloin on kansainvaellus haalille!

Yksi tärkeä asia jää meiltä keskustelematta joka kokouksessa, ja se on paikkakuntauutisten puuttuminen lehdistämme. Aina valitetaan, että ei koskaan ole esim. Vapaudessa täältä uutisia, mutta kenen on syy? Onko se aina vain "naapurin", joka on niin laiska, että ei viitsi kirjoittaa? Mutta onhan meillä paljon jäseniä naisosastossa sekä puolueessa, jotka ovat kyllä kirjoitustaitoisia ja kykeneviä uutistenkirjottajia, mutta kuinka moni on tehnyt velvollisuutensa? Onhan kyllä aina niin helppoa syyttää toisia, mutta minun mielestäni olisi meidän jokaisen osaltamme koetettava korjata tätä epäkohtaa. Jokainen vain ajattelee itsekohdaltaan olevansa vapaa siitä velvollisuudesta, kun ei ole valittu tehtävään nimenomaisesti. Mutta, kun näemme että lehtemme kärsii tästä epäkohdasta ja me itse kärsimme, niin voisimmehan koettaa tehdä parannusta siinä kirjoittamalla kokeeksi, jos läpäsee. Kokeilua tämä kirjoitushomma on ja jos tämä ei päpäise, niin onhan toimittajilla oikeus työntää paperikoriin ja meillä oikeus yrittää uudelleen, jos paremmin onnistaisi. Sanottiinhan meille naisille puhujakursseilla, että meillä on jokaisella sen verran velvollisuutta, että kirjoittaa lehteemme, jos kerran ajattelemme, että olisi sen arvoisia asioita joista kannattaisi kirjoittaa. Mahdollisesti ei joku toinen huomaakaan sitä, mitä taas toinen saattaa huomata, kirjoitusaiheita nimittäin.

Siis kynä käteen vaan useammalle toverille! Ei se ole vain toverikuria, voi sitä ajatella toveruudeksikin, sillä onhan se samalla toinen toisemme auttamista. — Teidän Hermiina.

Pohjois-Ontarion piirin osastoille

Tulevien nuorisokurssien järjestelyt

Noin kuukausi sitten pidetyssä naisten neuvottelukokouksessa tehtiin lopullinen päätös nuorisokurssien järjestämisestä piirimme nuorisolle tämän kesän kuluessa, ja nyt on meidän velvollisuutemme huolehtia tuon alulle pannun yrityksen onnistumisesta niin oppilaiden hankkimisen kuin kurssien rahastamisenkin suhteen.

Jo aikaisemmin on sihteeristön taholta, kiertokirjeiden avulla, kehoitettukin osastojamme ryhtymään keräykseen kurssien rahastamiseksi ja lienee usealla paikkakunnalla jo ryhdyttykin valmistaviin toimenpiteisiin sen asian suhteen, joten siitä puolesta olemme kohta selvinneet, mutta sitten on otettava huomioon myöskin oppilaiden valitseminen kursseille.

Kuten muistamme, oli usea naisosasto sekä Suom. Järj. osasto kustantanut joitakin oppilaita saamaan vapaa-opetusta viime kesäisille nuorisokursseille. Nyt olisi myöskin kaikkialla piirissämme ryhdyttävä oppilaiden suhteen varustautumaan samalla tavoin siksi, että nuorisomme joukossa saattaa olla monta niin vähäva-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.20

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

moittaa.

Velvoitamme siis piirimme naisnuoriso- ja Suomalaisen järjestön osastoja ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin vapaaoppilaiden valitsemisessa ja yleensä oppilasmäärän hankkimiseksi nuorisokurssielle. Kultakin paikkakunnalta voidaan saapuvien oppilaiden lukumäärä ilmoittaa allekirjoittaneelle, ja kurssijärjestelyn onnistumiselle olisi tärkeätä, että jokainen kurssielle aikova voisi antaa varman tiedon osallistumisestaan jo toukok. 19 p:ään mennessä.

Toveruudella:

Maiju Riihinen
(Piirin sihteeri)
Box 1272 Timmins, Ont.

KIRJALLISUUTTA

"Metsätyöläinen" alkaa ilmestyä säännöllisesti

Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton äänenkannattaja ja sen suomenkielisten jäsenten kuukausijulkaisu "Metsätyöläinen", minkä tämän vuoden kolmas numero ilmestyy maaliskuulle lähetettäväksi ennen tämän kuun 15 päivää, ilmoittaa lukijoilleen osotetussa tiedonannossa, että julkaisu rupeaa täst'edes ilmestymään säännöllisesti kerran kuukaudessa, kunkin kuukauden alkupäivinä.

Julkaisun levikki on tähän mennessä käsittänyt etupäässä irtonaisnumeroiden myynnin, sillä varsinaista tilaajia ei ole ollut kuin nimeksi, koska tilausten hankkimiseen ei ole kiinnitetty erikoista huomiota. Samalla kun julkaisu tulee täst'edes ilmestymään säännöllisesti, niin tullaan julkaisun taholta kiinnittämään erikoista huomiota tilaajien hankkimiseen.

"Vapauden" asiamiehiä kehotetaan ryhtymään myös "Metsätyöläisen" asiamieheksi, samalla kun he ovat muidenkin työväen sanomalehtien asiamiehiä. Tilaukset ovat lähetettävät suoraan "Metsätyöläiselle". Asiamiehet saavat vähentää tilausmaksuista saman asiamiespalkkion kuin "Vapaudenkin" tilauksista.

Julkaisu käsittää etupäässä sellaisia kirjotuksia, jotka kiinnittävät kaikkien työläisten huomiota. Niinpä julkaisu ilmoittaakin tarkotuksena olevan kehittää "Metsätyöläisestä" kaikkien Canadan suomalaisten kuukausilehden.

Seuraava "Metsätyöläisen" numero tulee ilmestymään entistä laajempana, nimittäin 24 sivuisena, entisen 20 sivun asemasta.

Julkaisun tilaushinta on 1.50 dollaria vuosikerralta ja 2 dollaria 16 kuukauden tilaukselta. "Metsätyöläisen" konttorin ja toimituksen osote on: Box 1298, Sudbury, Ont.

Viimeksi pidetyssä Canadan suomalaisen järjestön edustajakokouksessa päätettiin järjestöelimien ja jäsenistön velvollisuudeksi kuuluvan: "Avustaa järjestymättömien järjestämiseen kamppailuja kaikilla aloilla; eritoten puutavara-, metsä-, ja sekatyöläisiin keskuudessa; tukien ja osallistuen niihin käytännöllisellä työskentelyllä". "Metsätyöläisen" levittäminen on juuri tuollaista käytännöllistä työskentelyä. Tämän vuoksi kehoitamme kaikkia Canadan suomalaisen järjestön osastoja ja asiamiehiä ja jäseniä osallistumaan "Metsätyöläisen" levittämiseen ja tekemään siinä suhteessa parhaansa.

"Punaisten puolesta — valkoisia vastaan"

Osakeyhtiö Työn kirjapainossa Helsingissä on V. Lundgrenin kustantamana ilmestynyt otsikossa mainittu teos, jota on lähetetty Vapauden kirjakauppaan myytäväksi. Kirja sisältää 347 sivua ja maksaa vain 75 senttiä. Alkulauseessa mainitaan:

"Vasemmistotyöväen lehdet ovat säännöllisesti selostaneet porvarillisen luokkaoikeudessa olleita oikeusjuttuja, joita porvaristo on nostanut työväenluokan oikeuksien puolesta taistelevia työmiehiä ja työläisnaisia vastaan. Siitä huolimatta, että tuhannet työläiset ovat voineet seurata kaikkiakin oikeusjuttuja, joita kahta viimeistäkin, on kuitenkin katsottu tarpeelliseksi kustantaa kuvaelmana, myös laajempaa painos julkaisuna sen selvitellen käräjöi jutta julkaistut v. 1927 lopulla 5 syytetyn ja v. 1928 alkupuolella kevättä 49 syytetyn jutussa syntyneistä asiakirjoista ja tosiasioista päätökset koottuna yhteen kirjakokoelmaan, joka nyt "Punaisten puolesta — valkoisia vastaan"-nimellä levitetään yleisön."

Eräs syytetty vastaa oikeudessa:

"Jos oikeutta on olemassa, teidän keräämänne todistusaineisto minua vastaan muuttuu minun puolustuksekseni."

Kuvaava lause Suomen, tämän itämaisten kulttuurin vallan, oikeusolosista mainitaan: Näiden esitteiden syytetyn lausunnot ovat tyypilliset Suomen porvaristo mielellään nimittää maatansa "länsimaisena oikeusvaltiona". Kun löytyisi joku Sakerpeare tai Shaw kirjoittamaan siitä

raisesta kodista olevaa, että heidän vanhempiensa on mahdottomuus omilla varoillaan lapsiaan kustantaa nauttimaan kurssiopetuksesta ja kuitenkin useassa tapauksessa juuri heidän joukostaan saattaa löytyä ne jotka on suurin opinhalu ja joista sitten tulevaisuudessa on joukkotoiminnalle myöskin suurin hyöty. Tällaisissa tapauksissa olisi siis avustusta annettava, ettei varojen puute olisi opinhaluisilla nuorilla esteenä opetuksen hankkimisessa.

Nyt kuitenkin järjestäköön kukin nais-, nuoriso- ja S. järj. osasto tämän puolen asiasta varallisuutensa ja harkintansa mukaan, mutta, paitsi tätä vapaaoppilaiden kustantamista, on osastojemme valvottava myöskin, että nuorisomme taholta otetaan vakavasti tämä kurssiellemenokysymys, että osanotto saataisiin mahdollisimman suureksi, ei ainoastaan suomalaisten vaan toiskielistenkin keskuudessa, saadaksemme nämä kurssit kansainvälisiksi. Suomenkielistä opetusta tullaan kyllä antamaan nyt ennenkuin kuin edellisenä kesänä, mutta siitä ei ole haittaa engl.-kieliselle opetukselle.

Kurssimaksut koetetaan pitää niin pienet kuin suinkin. Ruuasta peritään maksu samoin kuin edellisenäkin kesänä, nim. $4.00 viikolta. Asunnoksi hankitaan pari isoa teltaa, joten asuntovuokra tulee jäämään pois, ainoastaan siinä tapauksessa, jos telttojen hankkiminen tulee liian raskaaksi kurssirahastolle, velvoitetaan kutakin vapaaoppilasta ottamaan osa telttojen kustannuksista dollarilla tai parilla. Vuodevaatteita velvoitetaan kunkin oppilaan varaamaan itselleen tyynyn ja "plänketin".

Kurssit alkavat heinäk. 1 p. Pottsvillessa, kestäen 6 viikkoa, ja tullaan niiden yhteyteen järjestämään pioneerien kesäkämppäys, joka alkaa 15 p. samaa kuuta, ollen ne neliviikkoiset. Kämppäyspaikan hankkimiseen Pottsvillesta on jo ryhdytty sekä muihin valmistaviin toimenpiteisiin, joten täsäkin jää rahastaminen huolekseme, mutta ehkäpä pioneeriosastommekin voivat järjestää iltama saadakseen varoja omaan kesäkämppäykseensä.

Tämä Timminsin ympäristölle järjestettävä kämppäys katsottiin, edustajakokouksessa ilmenneestä vastuksesta huolimatta, olevan sopivin järjestää juuri Pottsvilleen siksi, että samalla tarjoutuu nuorisokurssilaisille oiva tilaisuus harjoitella pioneeriopetusta ja ohjausta, johon heidän opetusohjelmassaan tullaan erikoisemmin huomiota kiinnittämään. Näiden piirimme alueelle järjestettävien kesäkämppäysten, Pottsvillen ja Round Laken, suhteen tiedotetaan sitten myöhemmin erikseen kunhan valmistelut tuottavat jonkunverran tuloksia että niistä voi tarkemmin il-

MYYDÄÄN HETI!

Neljänkymmenen eekkerin farmi, jossa on 20 eekkeriä peltoa, hyvät huoneet, ainoastaan neljä mailia Sudburysta. Hinta HETI MYYTÄISSÄ $1400.

Myös 60 eekkerin farmi, jossa puolet viljelyksellä, huoneet y.m., 12 mailia Sudburysta Soohon menevän tien varrella, helpot maksuehdot.

Kaupungin taloja ja rakennustontteja myytävänä.

J. A. ERICKSON
HURON CHAMBERS SUDBURY, ONT.

Imperialistiset vallat ja ja tilanne Kiinassa

Guansin ryhmityksen likvidoiminen Keski-Kiinassa asettaa ratkaistavaksi kysymyksen tulevista suhteista Nankingin hallituksen ja muiden kiinalaisten ryhmitysten välillä. Kysymys on siitä, kykeneekö Tshankaishi, jota tukee Kiinan suurporvaristo, keskittämään käsiinsä todellisen vallan koko Kiinassa tahi merkitseekö sota Guansin ryhmitystä vastaan vain ensinäytöstä uusille sotilaallisille yhteentörmäyksille. Tällä seikalla on mitä suurin merkitys ei vain Kiinan sisäiselle politiikalle, mutta myöskin ulkoisten imperialistien politiikalle, jotka pyrkivät kilpaa tunkeutumaan Kiinaan. Toiselta puolen, näiden valtojen kanta voi myöskin puolestaan vaikuttaa suuresti siihen, miten Kiinan sisäpoliittiset voimat tulevat jakaantumaan.

Ulkovaltojen yhteisrintamasta Kiinassa ei voi tällä hetkellä olla puhettakaan. Englannin, Amerikan ja Japanin imperialistien omat edut ajavat niitä eri tahoille.

Selvimmin on määriteltävissä Japanin kanta. Useiden kuukausien ajan on Japani ollut mitä kärjistyneimmissä suhteissa Nankingin hallitukseen ja Japanin diplomatia on ollut osallisena oppositsioniryhmien muodostamiseen ja kapinoiden järjestämiseen itsessään Kiinassa (Tshantsuntshan Shandungin maakunnassa). Tämä konflikti on kylläkin osaksi sovitettu Japanin ja Nankingin hallituksen välisellä sopimuksella Tsinanin riitakysymyksen likvidoimisesta, mutta tämä sopimus ei ratkaise läheskään kaikkia Japanin ja Kiinan välisiä riitakysymyksiä eikä koskettele ollenkaan kaikkein räikeimpiä niistä, kuten esim. kauppasopimuksen kohtaloa ja tilannetta Mandshuriassa. Japanin ja Nankingin hallituksen suhteet jäävät edelleenkin tukemaan paikallisia militaristeja heidän taistelussaan keskushallitusta vastaan ja käyttämään kaikki keinonsa, jotta sillä olisi edelleenkin mahdollisuus "hajoittaa ja hallita".

Aivan päinvastaisen asenteen on ottanut Amerika, joka erotukseksi Japanista käyttää Kiinassa taloudellisia vaikutusmuotoja. Yhdysvaltojen etujen mukaista on Kiinan yhdistyminen ja sen järjestyminen kapitalistisille perusteille. Niin kauan kuin Kiina on hajanainen, ovat Englanti ja Japani vuokrattuine alueineen ja konsessioineen sekä paikallisine yhteyksineen edullisemmassa asemassa kuin Yhdysvallat. Yhdistynyt Kiina taas tulisi päinvastoin eristäytymään enemmän Japanista ja etsimään finanssiapua mahtavan Amerikan taholta. Kuten tiedämme, allekirjoittivat Yhdysvallat ensimäisenä tullitariffisopimuksen Nankingin hallituksen kanssa ja tunnustivat sen juridisesti. Nankingissa toimii tällä hetkellä sangen vaikutusvaltaisia amerikalaisia edustajia erilaisten titteleiden suojassa, kuten esim. kansallisen hallituksen "neuvonantajina". Nämä edustajat laativat parhaillaan Kiinan rahoittamissuunitelmaa amerikalaisille pääomilla ja suunittelevat täten Kiinan kansantalouden hallitsevien kukkuloiden valtausta. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö amerikalainen pääoma suunnittele Kiinassa vakavaa hyökkäystä ja ole ottanut aseekseen juuri Tshankaishin ja hänen ryhmityksensä. Tämä taas puolestaan nojaa amerikalaisten apuun.

Englannin asema on paljon monimutkikkaampi. Kauppaetuineen englantilaiset tervehtivät porvarillista vakiintumista Kiinassa. Kysymys on heillä vain siinä, että tämä vakiintuminen tapahtuisi heidän kontrollinsa alla. Heti kun Englanti ja Japani olivat solmineet keskinäisen sopimuksen yhtenäisestä esiintymisestä Kiinassa, ryhtyivät ne toteuttamaan itsenäisä, vaikkakaan ei toisilleen vihamielistä politiikkaa. Englanti ja Amerika taas seisovat toinen toisiaan vastassa Kiinassa kuin ainakin kaksi verivihollista.

Näinollen ulkovallat ovat Nankingin vakiintumiskysymyksessä jakaantuneet eri ryhmiin, aivan samoin kuin kiinalaiset kenraalitkin. Sisäpoliittinen taistelu tässä maassa tulee edelleenkin olemaan yhteydessä imperialistien väliseen taisteluun. Tämän taistelun kulkua, vaikkapa vain lähimpänä aikana, on vaikea ennustella, mutta aivan selvää on, että Nankingin hallituksen muodostuminen todelliseksi keskusvallaksi Kiinassa tulee kohtaamaan niin suuria sisä- ja ulkopoliittisia vastuksia, että guansilaisten likvidoimista voidaan pitää vain hyvin pienenä edistyksenä tähän suuntaan.

kuolemattoman satiirinäytelmän! Yhtä toveria syytettiin siitäkin, että hän oli maansa ammattijärjestön veljesedustajana, kutsuvieraana, ottanut osaa Norjan ammattijärjestön kokoukseen. Ottakoot huomioonsa Suomeen vierailulle menevät Amerikan suomalaiset, että vanha isänmaa voi tervehtiä heitä ohranan pampulla ja vankeudella laulun ja kukkien asemesta! Rohkeasti, mitään pelkäämättä, puhuivat syytetyt, jota osottaa seuraavakin lause:

"Ei kukaan tosioloja tarkasteleva rehellinen ihminen voine väittää, että omistava luokka tulee sovinnolla antamaan vallan käsistään, tunnustamaan työläiset elimineen yhteiskunnan valtijaiksi.... Olen vakuutettu siitä, että työtätekevä luokka tulee otamaan yhteiskunnassa vallan käsiinsä ja luomaan uuden yhteiskuntajärjestelmän...."

Suomen porvari ei tiedä kuinka olla, miten elää. Työväenliike voimistuu naapurimaissa — Ruotsissa, Tanskassa, Saksassa ja Englannissa, että niistäkään maista ei ole porvaristolle turvaa tulevaisuudessa, kun Suomen työväki julistaa maansa neuvostomaaksi. Näiden syytettyjen puheet ovat innostavaa ja opettavaa lukemista. Paremmin tätäkin teosta ymmärtää, kun tutustuu ensin edellä käyneeseen kansalaissotaan. Siihen voi tutustua teoksesta "Suomen luokkasota — historiaa ja muistelmia", joka loistavasti kuvitettuna ja laajasisältöisenä lujissa vaatekansissa maksaa ainoastaan $2.50.

"Uusi Sosialistinen Aikakauslehti"

Helsingissä on ilmestynyt äskettäin ylläolevan niminen teoreettis-poliittinen julkaisu, jota aijotaan sykyllä alkaa vakinaisesti julkaisemaan. Julkaisua ilmestyy nyt kesän aikana vain pari kolme näytenumeroa. Kirjottessaan lehden ilmestymisestä, "T. Tiedonantaja" mainitsee, että jo pitemmän aikaa on työväestön taholta kaivattu teoreettis-poliittista aikakausjulkaisua, jossa voitaisiin seurata kapitalistisen maailman talouselämän vaiheita, imperialistisen politiikan pyrkimyksiä ja ilmenemismuotoja, eri maiden työläisten taisteluja, työväen taloudellisen ja poliittisen liikkeen muotoja ja kehitystä eri maissa y.m.s. — seikkaperäisemmin ja kriitillisemmin kuin mihin sanomalehtien palstoilla on tilaisuus. Lehden ensimäinen numero on ilmestynyt Vapuksi.

Lehden ohjelmana tulee olemaan marxilais-leniniläisen luokkataistelun teoreettinen ja käytännöllinen selvittely. Samalla kiinnitetään lehdessä huomiota, kuten jo ylempänä mainittiin, eri nimisten työväenluokan luokkavihollisten liikkeisiin ja aikeisiin. Taloudelliset kysymykset tulevat lehdessä saamaan keskeisen huomion. Samoin tieteelliset ja muut työväestölle tärkeät kulttuurikysymykset.

Koska täällä Canadassa ilmestyy sanottua alaa edustava lehti vain englanninkielisenä, nim. "Labor Monthly", josta kieltätaitamattomien suomalaisten puoluetoverien on kovin vaikea saada irti niitä tietoja ja opastuksia kuin luokkataisteluliikkeessä jokapäivä mukana ollen tarvitaan, niin kehoitamme suomalaisia tilaamaan mainittua Suomessa ilmestyvää aikakauslehtä. Jokainen voi lähettää tilauksensa suoraan Helsinkiin, osotteella: Uusi Sosialistinen Aikakauslehti, Helsinki, Sirkuskatu 5 huone 10. Lehden juuri ilmestynyt näytenumero maksaa Smk. 2:50, johon tulevat lähetyskulut lisäksi. Mainitun irtonumeron tilatessaan voi myöskin samalla ilmoittaa, josko haluaa tulla lehden vakinaiseksi tilaajaksi, sillä tällaisten ilmoitusten kautta tullaan näkemään tuleeko lehdelle kannatusta, jos se tulisi vakinaisesti julkaistavaksi.

Syventäkää työläiset luokkatietoisuuttanne!

SUOMESTA

YHÄ TUOMIOITA LUOKKASODAN TAPAHTUMISTA

Turun hovioikeus tuomitsi v.k. 18 pnä elikaudekseen kuritushuoneeseen Helsingistä kotoisin olevan työm. J. A. Mäntylän kuulumisensa johdosta v. 1918 punakaartiin. Samalla syytettiin häntä osallisuudesta erään ylioppilaan murhaan, ylioppilaan, joka oli menettänyt henkensä yrittäessään luokkasodan aikana erään toisen kanssa pujahtaa punaisten ketjun läpi valkoisten puolelle, siellä taistellakseen heidän riveissään. — Armahduslain nojalla muutettiin annettu elinkautinen tuomio 12 vuoden kuritushuonerangaistukseksi. Mäntylä tuomittiin menettämään kansalaisluottamuksensa elinijäksi.

SOSDEM KANSANED. T. TYPÖN RIKKURIVÄRVÄYS "HUOMATAAN"

Sos. työväen ja pienviljelijäin edustajat aikoinaan paljastivat sosdem kansanedustaja Taneli Typön toimineen satamalakon aikana rikkurivärvärinä. Sosdem herrat yrittivät tämän tosiasian viimeiseen asti kieltää. Kun tosiasiasta ei kuitenkaan päästy mihinkään, ovat myös sosdem työläiset eri paikkakunnilla kokouksissaan alkaneet käsitellä asiaa. Niinpä on m.m. Kymin sosdem kunnallisjärjestö käsitellyt kysymystä v.k. 7 pnä. Kokouksesta on julkisuuteen päässyt sen verran tietoja, että puolueen kunniapaikalla olevan rikkurivärvärin menettely on herättänyt ankaraa arvostelua. Mutta tulokset tästä "arvostelusta" näyttävät olevan yhtä laihoja kuin sosdem Olavi Puronkin skandaalissa. Sääli työläisiä, jotka luottavat vielä moisiin johtajiin.

KOLME TYÖLÄISLASTA LIEKKIEN UHRIKSI KAUHAVALLA

Viime kuun 13 pnä paloi Kauhavan kirkonkylässä konttoristi Kiemolan omistama suurehko asuinrakennus poroksi. Palo sai alkunsa erään työmies Kaitilan asunnosta, josta molemmat vanhukset olivat poissa kolmen lapsen jäädessä kotiin. Kun tulipalo huomattiin, oli tuli jo saanut niin suuren vallan, ettei lapsia voitu enää pelastaa, vaan paloivat he kartanon mukana. Talon lukuisten vuokralaisten joukossa oli m.m. kymmenkunta työmiestä, joiden omaisuudesta jäi jäljelle vain heidän yllään olleet vaatteet.

KRUUNUNTORPPARIT TUKKIYHTIÖIDEN ARMOILLA

Pohjan Voima julkaisee erään sopimus- ja panttauskirjan, jonka eräs Rovaniemen pitäjän Korkolan kylän torppari on tehnyt erään tukkiyhtiön asioitsija Fellmannin kanssa, jossa hän sitoutuu luovuttamaan alhaisesta hinnasta omistamaltaan torpan alueelta puunhakkuuoikeuden mainitulle tukkiyhtiön edustajalle. Tällaisia sitoumuksia ovat useatkin hädänalaiset torpparit Pohjolassa olleet pakotetut tukkiyhtiöille tekemään jouduttuaan hädänalaiseen asemaan entisten velkojen painaessa. Tukkiyhtiöt ovat suostuneet hädänalaisille torppareille antamaan uusia lainoja mainitunlaisia panttaussopimuksia vastaan.

Tapaus on paljon puhuva todistus niistä tukkiyhtiöiden riistotavoista. Oulun läänin maaherran johtama pientalonpoikain katokomitea selitti äskettäin, että pientalonpoikain varallisuus Pohjolassa olisi kasvanut. Edelläoleva osoittaa, pitävätkö maaherran hankkimat tiedot paikkansa.

MYYTÄVÄNÄ

20 huoneen poortitalon kalusto. 4 vuoden vuokrasopimus. Miehiä talo täynnä.

Palloruuma

4 pöytää ja muu tarvittava kalusto. Omistaja haluaisi mennä maalle kesäksi.

**Taloja $1,400 ja ylös.
Lotteja eri osissa kaupunkia.
20 huoneen tiilitalo lähellä oikeustaloa $12,000. Ehdoilla.**

J. JARVIS

Telephone 2189
Huone 108, Huron Chambers,
Vastap. Eaton Groceteriaa
SUDBURY, ONT.

J. Lehtelän RUOKALA

Station St. - Sudbury, Ont.
SUOSITELLAAN
Huom. Entinen Urho Pihlajan restaurantti.
Vastp. C. P. R:n asemaa

H. WICKSTRÖMIN RÄÄTÄLILIIKE

22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana.
Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä
Walter Luoma, Sudbury.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L., Copper Cliff, Ont. Charles E. Magnusson 54 Dock St. Saint John, N. B.

Dr. F. C. Fraser

HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

Halutaan

Keski-ikäinen nainen farmitaloutta hoitamaan. Lähempiä tietoja saa kirjoittamalla:

FRANK HEINO,
Quartz, Ont.

RUOKALA

Valmistan ruokaa aterioittain

Suosittelen yleisön käytettäväksi.

Emma Walenius
72—4th Avenue,
Box 1121, Timmins, Ont.

Olson's Baggage & Transfer

MATKATAVAROIDEN Y.M. SIIRTOA
Puhelin 1371 - Sudbury, Ont.

Tyydyttävä palvelus. Kohtuulliset hinnat. (P

J. A. PIRNEKSEN RÄÄTÄLINLIIKE

11 Bruce Ave., Box 179
South Porcupine — Ontario

Kaikenlaatuista räätälinalaan kuuluvaa työtä tehdään. Hyvä työ ja halvat hinnat. (P

J. N. DESMARAIS

Asianajaja — lakimies — notario
McKEY BUILDING,
Sudbury, Ont.

100 JALKAA LAPAMATOJA

onnemmänkin tuleo usein Alvo-Satsin nauttittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Se lääke teki ihmeitä, olen sydämellisesti kiitollinen. Pirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tuopaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelee rinnan alla, muuttuvainen himo vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, sinaiset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja usein joka on saanut eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä. [illegible] — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisen myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

A. NIEMI,

Tähti kaupan yläkerrassa.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
78 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

ELGIN LUNCH

Ruokaa aterioittain joka aika. Huoneita viikko- ja vuorokausimaksuilla

J. LAITILA
12 Elgin St. — Phone 2141
Sudbury, Ont.

F. A. RICARD

T[illegible]ku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

A. Fournier Ltd.

11 Elm St., Sudbury, Ont.

KIINTEIMISTÖLAINOJA
HENKI-, PALO-, TAPATURMA-, AUTO- JA AKKUNALASI-VAKUUTUKSIA

Arthur Lahti, suomal. liikeapulainen.

LUONNOLLINEN SUKUPUOLIELÄMÄ

(Ainoa teos alaltaan)

Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50

Tilatkaa osoitteella:

Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio, Calif.

Rahaa Lainataan

kiinteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

Ottakaa Pojat Kyytiä

Kaupunkilaiset ja ympäristöläiset, kun tarvitsette kyytiä mihin tahansa, tiedustelkaa ensin minulta. Hinnat kohtuulliset. Palvelus taatusti kunnollista. (PT

Hj. Länsi
Sudbury, Ont.
Puhelin kotiin 2432 W.
Venholan palloruumaan 2221
Odotuspaikka vastapäätä

Aaron Linder

Hyväksi tunnetun chicagolaisen maalaus-isonnusliikkeen edustajan, Canadan postiosoite on: Box 293, Port Arthur, Ont. (TP

MONTREALISTA—CHERBOURGIIN-SOUTHAMPTONIIN

Toukok. 15| Kesäk. 12| Heinäk. 10	MONTROSE
Toukok. 29| Kesäk. 26| Heinäk. 24	MONTCALM
Kesäk. 6| Heinäk. 2| Elok. 1	*MONTCLARE
Kesäk. 14| Heinäk. 5	DUCHESS OF BEDFORD
Heinäk. 18| Elok. 15*	METAGAMA

LIVERPOOLIIN

Toukok. 17| Kesäk. 14| Heinäk. 20	MELITA
Toukok. 24	METAGAMA
Toukok. 31| Kesäk. 27	DUCHESS OF YORK
Kesäk. 7| Heinäk. 3	DUCHESS OF ATHOLL
Kesäk. 19| Heinäk. 12| Elok. 9	MONTROYAL

GLASGOWIIN—BELFASTIIN

Toukok. 17| Kesäk. 14| Heinäk. 20	*MELITA
Toukok. 24| Kesäk. 22	METAGAMA
Toukok. 31	DUCHESS OF YORK
Kesäk. 7| Heinäk 3**	DUCHESS OF ATHOLL
Kesäk. 8**| Heinäk. 4	MINNEDOSA
Heinäk. 12| Elok. 9	MONTROYAL

QUEBECISTA
EMPRESS PALVELUS — CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Toukok. 21| Kesäk. 11	EMPRESS OF AUSTRALIA
Toukok. 28| Kesäk. 18	EMPRESS OF SCOTLAND
Heinäk. 2| Heinäk. 23	EMPRESS OF AUSTRALIA
Heinäk. 9| Heinäk. 30	EMPRESS OF SCOTLAND

*Poikkeaa Cobh'issa.
**Ei käy Belfastissa.

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosotuksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 865. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

PORT ARTHUR, ONT.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 627 Simpson Street. — Puhelin 1185 S.

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Ross Block. Fort William.

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

MONTREAL, QUE.

ED. HELSBERG, OSIOIMISTO, 926 St. Monique St. Puhelin Lancaster 5379. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, sekä muita alaani kuuluvia asioita.

ROUYN, QUE.

PARTURILIIKKEENI TAASEN entisessä paikassa, Main ja Noranda katujen kulmassa. Matti Kenni. (TP

Farmi myytävänä

160 eekkeriä maata, josta 18 ek. heinällä. Hyvässä kunnossa olevat rakennukset. Farmi sijaitsee Winnipeg Highway'n varrella, 29 mailia Port Arthurista, Ont. Hinnasta y.m. ehdoista voi sopia omistajan kanssa. (110

MR. MATTI RANTA,
Box 46, South Porcupine, Ont.

Halutaan

viidentoista vuoden seutuvilla oleva poika farmille hoitamaan kanoja.

J. WUORIO,
Burritt via Mattawa, Ont.

NUKKUU HYVIN JA ON HYVÄSSÄ KUNNOSSA AAMUISIN

Mr. John Walters, Philadelphia, Pa., haluaa ilmoittaa kärsivälle ihmiskunnalle niistä ihmeellisistä tuloksista jolta Nuga-Tone sai aikaan hänelle. Hän kirjoittaa: "Nuga-Tone on suuremmoista lääkettä. Sitä nautittuani minä voin nukkua öisin ja suolistoni toimii säännöllisesti. Olen aina hyvässä kunnossa aamuisin herättyäni. Ennen kuin aloin sitä nauttimaan minä olin aina väsynyt.

Tuhansia miehiä ja naisia jotka ovat heikkoja, sairaita ja uloskuluneita, vaikka heidän pitäisi olla voimakkaita, terveitä ja omata hyvin toimivat jalommat elimet. He vanhentuvat ennen aikaansa huonon ruokahalun, huonon ruuansulatuksen, kaasuisen tai paisuvan vatsan tai suoliston, makatautin, heikkojen munuaisten, virtsarakko häiriöiden, heikkojen hermojen tai jalompien elimien vaikutuksesta, he eivät voi nukkua öisin, aamulla noustessa he tuntevat itsensä säyneeksi ja uloskuluneeksi. Nuga-Tone on ihmeellistä lääkettä juuri tällaisille taudeille, ja on auttanut yli miljoona ihmistä takaisin terveyteen ja voimaan. Kokeilkaa sitä jo tänään. Voitte hankkia sitä kaikkialla missä lääkkeitä myydään. Jos ei välittäjällä satu sitä olemaan varastossa pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukku-rohdoskauppiaalta.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, munen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP

Emil Ojala
Sudbury, Ont.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

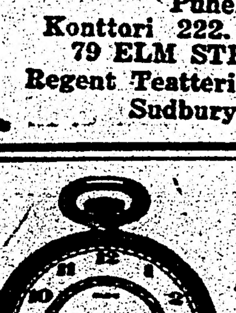

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

Sudbury

"JÄRJESTÄJÄ NO. 14"

muistiharjoitus tänä iltana alkaa klo 6.30 täsmälleen. Kaikki mukaan!

LONG LAKELLE!

Niille, jotka eivät satu vielä tietämään, että naissihteeristö tekee vierailumatkan Long Lakelle ensi sunnuntai-iltana — niille ilmoitamme näinollen tilaisuudesta vielä kerran. Perillä, Long Laken haalilla, tulee olemaan hyvää ohjelmaa y.m. senlaatuista, josta niin vanha kuin myöskin nuori väki pitää. Niinkuin sen arvaatte.

Sudburylaistenkin siis kannattaa lähteä kesän ensimäiselle retkelle naapurikyliin oikein runsaslukuisana. Onhan niitä kaupungissa autoja, jotta varmaan pääsee. Tervetuloa vain jokainen Long Laken haalille ensi sunnuntai-iltana!

KUKA VOITTAA

Ensi sunnuntaina, alkaen kello kolmelta Seppälän saunan luona, ratkaistaan, kumpi porukka, ukkovaiko poikamiehet ovat kolmen kilometrin murtomaajuoksussa hakoja. Kumpanenkin sakki ovat kyllä leveilleet kaiken aikaa "murtomaavoimillaan", mutta sunnuntainahan se nähdään. Kolme kilometriä on sentään sellainen matka, olipa mies ukko tai poika, itsekseen myhäilijä tai julkeasti leveilevä, että se kiskoo naaman hyvin, hyvin totisiin kureisiin.

Saavuttaanpa, penkkiurheilijattaret niinkuin urheilijatkin katsomaan oikein paikanpäältä kummanko sakin naamavärkit ovat totisemmassa kureessa.

"SAVU-UHRI"

josta, oli ilmoitus eilisessä numerossa, on yksi niitä Maria Jotunin monista näytelmistä, jota katsotaan mielenkiinnolla alusta loppuun. Se on kansanomainen huvinäytelmä, kielenkäyttö hiemaan proosallista, mutta luontevaa ja täynnä harmitonta leikinlaskua, alusta loppuun hauskaa rehevää komiikkaa. Sen isku ja irvistely kohdistuu siihen pimeään "herra"-käsitteeseen, jonka vuosisatojen sorto ja kirkollinen pimitys on kansaamme kasvattanut. Naurettavan surkuteltavina edustavat Jotunin "Savu-uhrin" henkilöt sitä aikaan saannosta mitä porvarillinen kulttuuri saavuttaa "kansan syvissä riveissä".

Täyttäkäämme Liberty-haali taas ääriään myöten, saapumalla katsomaan Creighton tovereitten esitystä ja Maria Jotunin "Savu-uhria".

ASUNTOTILANNE SUDBURYSSA

Kaupungin valtuuston toimesta toimitetussa asuntotilaston keräyksessä on todettu, että kaupungissa tehtyjen ilmoitusten mukaan voisi 350 miestä saada täyttä ylöspitoa, jonka lisäksi yksityisiä huoneita olisi vuokrattavana 275 eli asuntoon yhteensä tarjolla 625:lle henkilölle. Ylöspidosta vaaditut maksut vaihtelevat $8.50—$10.00:n välillä viikolta. Tämä tilaston keruu johtui sitä, että Int. Nickel-yhtiön virkailijat ilmoittivat kohdakkoin järjestävänsä työtä monelle sadalle työläiselle Copper Cliffin uusille sulattimorakennuksille, ja että mainitut työläiset tulisivat asumaan Sudburyssa.

Jos Omaisuutenne

palaisi ensi yönä, niin olisiko vahinkonne korvattu vakuutuksella?

Olen valtuutettu edustaja usealle vakavaraiselle vakuutusyhtiölle, ja toivon kansalaisteni kannatusta. Luotettava palvelus ja ehdoton varmuus.

ASIAMIES HALUTAAN heti. Hyvä palkka ja pysyväinen työ toimeensa kykenevälle. Suositukset rehellisyydestä y.m. vaaditaan.

J. A. Erickson
SUOM. ASIOITSIJA
Huron Chambers - Sudbury, Ont.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern, and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

Halutaan tietää

Haluan tietää missä on Kusti Suhonen? Jos huomaat tämän, anna tieto itsestäsi. (111

Kusti Lahti,
46 Widmer St., Toronto, Ont.

Maankaivo Urakka

Suomalaisen Järjestön omistamalla tontilla, Dr. Mulliganin talon ja Gardner Brothers autoliikkeen välillä, Elm kadulla, Sudburyssa, annetaan maankaivo urakalla tehtäväksi. Maa on kaivettava niin laajalti, että tilaan voidaan rakentaa 100 jalkaa pitkä ja 45 jalkaa leveä rakennuksen kellarikerros. Kaivauksen syvyys tulee olla 10 jalkaa 6 tuumaa Gardnerin sementti- ja tiilikerroksen rajasta ja kaikkialta yhtä syvä. Kaivajain on pidettävä huoli, että maa ei pääse vierymään niin että sementtiformujen teko tulee vaikeaksi. Työn pitää valmistua viimeistään kolmessa viikossa siitä päivästä kuin urakka on annettu ja on urakoitsijan annettava tyydyttävä takaus siitä, että työ tulee aikanaan ja kunnollisesti suoritettua.

Tarjoukset on jätettävä sisälle t.k. 16 päivään mennessä.

Teettäjä jättää itselleen täydet valtuudet hyväksyä tarjouksista minkä hyväksi näkee, hintaan katsomatta.

Tarjoukset voidaan jättää Vapauden konttoriin, nimellä Maankaivourakka.

Sudbury, Ont., tuokok. 10 p., 1929.

Finnish Organization of Canada, Inc., Komitea.

Lainoja Halutaan

SUOM. JÄRJESTÖN TORONTON OSASTO haluaa rahaa lainaksi uuden haalin rakennusta varten. Lainoja otetaan vastaan kymmenestä dollarista ylöspäin kuuden prosentin korolla. Toverit! Lainatkaa omaan liikkeeseenne ja nauttikaa kaksinkertainen hyöty.

957 Broadview Ave., Toronto, Ont. (6-1

Frood Gardens

Neljä lottia yhden hinnalla

Ainoastaan runsas puoli mailia Frood kaivannolta.

KYSELKÄÄ NYT

J. JARVIS
— Puhelin 2189 —
108 Huron Chambers Sudbury, Ont.

Farmeja, taloja, lotteja, palovakuutuksia

Kanafarmarit

Jos ette ole tyytyväisiä kanojenne tuotantoon, tilatkaa allekirjoittaneelta siitosmunia, niin tulette huomaamaan suuren muutoksen kanalassanne. Lähetän expressissä. Puhdasrotuisia valkoisen Leghornin munia. $1.50 15 munaa.

Ilmar Salo,
Box 34, Hearst, Ont.

Tuottaessanne Sukulaisianne Tai Tuttavianne SUOMESTA CANADAAN

Antakaa heille tilaisuus nauttia parhaimmasta mitä yleensä Valtameri- ja Pohjanmeriliikenne voi tarjota, ostamalla

RUOTSIN AMERIKAN LINJAN

Ennakolta maksettuja pilettejä, ja olkaa vakuutetut matkustajien nopeasta ja mukavasta kuljetuksesta

Ostakaa piletit paikkallisasiamieheltä tahi kirjoittakaa seuraavalla osoitteella:

SWEDISH AMERICAN LINE
1410 STANLEY STREET MONTREAL, QUE.

Kelloja Korjataan ja Uusia Myydään

Timantti- ja vihkisormuksia on. Kyniä eikä mitään käniä. Yleensä kaikkea korutavaraa löytyy.

L. KYYNYN
Kello- ja kultasepän liikkeestä
115 Robertson St., Fort William (T.P.)

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

THE ROUND LAKE STORE

TARZWELL ONTARIO

Paikkakunnan asukkaille: Tämä on teidän lähin varastopaikka ruokatavaralle, jauhoille ja rehuille, rauta- y.m. tavaralle. Jos jotain haluatte ja meillä ei ole sitä varastossa, hankimme sen teille. Voitte tiedustella. Farmituotteita vaihdetaan tavaraan. Ehtoja annetaan tunnetuille kundeille. Tavallinen postipalvelus.

Jas. B. Tarzwell

Käytettyjen Autojen Myynti

Ainoastaan Yhden Viikon Ajan

Hinnat Suuresti Alennettu

MEIDÄN TÄYTYY TEHDÄ TILAA UUSILLE SISÄÄN TULEVILLE AUTOILLE

Olemme tilaisuudessa tarjoamaan Sudburyn väestölle parhaimman valikoiman käytettyjä autoja kuin mitä meillä koskaan ennen on ollut. Jokaisessa autossa on meidän 30 päivän standartti vakuutus. Tyytyväisyys taataan tai raha palautetaan. Tämä vakuutuksemme on teidän takauksenne. Katsokaa näitä allanimitettyjä hintoja. Tulkaa katsomaan ja tarkastamaan näitä autoja. Tulette ihmettelemään niiden lajia, tuhansia ja tuhansia ajamattomia maileja ja tyytyväisyyttä näin pienillä rahan sijoituksilla.

Katsokaa näitä tarjouksia

Chrysler 52 Sedan, kone ensiluokan kunnossa, ajettu 7000 mailia, uudet kumit	$650
Chrysler 52 Sedan, täydellisesti korjattu, uudet kumit sekä maalaus	$650
Chrysler 50 Sport Roadster (rumble, takaistuimen kanssa) yksityisesti omistettu, ajettu 9000 mailia. Ehdottomasti taattu	$500
Chrysler 60 Sedan, kone täydellisesti korjattu, maalaus, istuinten päällystykset sekä kumit ensiluokan kunnossa. Oikea kuusisylinterinen perheauto	$850
Dodge Special Touring auto, 1925 malli, uudet kumit	$350
Whippet Six Cabriolet, viiden lankapyörän kanssa, ajettu 6500 mailia, hyvässä kunnossa	$675
Whippet Four Sedan, 1928 malli, erikoinen alennus	$575
Star Touring auto, 1926 malli	$325

Inkster Motor Sales

Copper Cliffin tien vieressä Sudbury, Ont.

PUHELIN 961

Rahaa Lainataan

Jos haluatte rakentaa oman kotinne ja tarvitsette rahallista apua, käykää katsomassa meidän Kotien Rakennussuunnitelmaa.

G. A. FOOT

Kiinteimistöä — Vakuutuksia — Lainoja

Mackey rakennuksessa Puhelin 936 Sudbury, Ont.

FENNIA TAILORING CO.

Suomalainen Ulkolähetys Räätälinliike Torontossa

myy teille asiamiestensa kautta mittainne mukaan valmistetun puvun osapuilleen yhtä halvalla kuin stoorissa maksatte valmiiksi tehdystä puvusta. Sen lisäksi kankaamme ovat uusia, juuri tehtaasta saapuneita täysivillaisia englantilaisia kankaita. Uusimmat kuosit, ja luja aistikas työ.

Jokaisen tilauksen leikkaavat ammattitaitoiset leikkurimme tilaajan mittain ja vartalon muodon mukaan, joten voimme taata pukujemme sopivaisuuden ja kunnollisuuden. Voitte niin ollen luottamuksella antaa tilauksenne asiamiehellemme ja olla vakuutettu, että saatte oikean kaupan.

FENNIA TAILORING CO.
260 SPADINA AVENUE TORONTO, ONTARIO

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

LEMPI SAARINEN

83 5TH AVENUE — BOX 1127 — TIMMINS, ONT.

Antaa hierontaa ja kylpyjä. (P